SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Víťaz

ročník 14
január 2013
číslo 1

ROK VIERY 2012 2013

Rok
sv. Cyrila a Metoda

Vykročme s dôverou

Vykročme s dôverou

Jeden čínsky príbeh rozpráva o roľníkovi, ktorý mal starého koňa. Stalo sa, že raz mu kôň ušiel. Okolie mu stratu koňa chcelo uľahčiť, a preto ho ľutovali. Starec im odpovedal: „Smola? Nešťastie? Kto vie?“ Po týždni sa kôň vrátil a priviedol stádo divých koní. Teraz starcovi susedia blahoželali. Starec na to reagoval slovami: „Šťastie? Smola? Kto vie?“ Neskôr, keď chcel jeho syn osedlať divého koňa, spadol na zem a zlomil si nohu. Všetci pokyvovali hlavou, že to je nešťastie. Starec znova hovoril: „Nešťastie? Šťastie? Smola? Kto vie?“ O niekoľko dní dedinou prešlo vojsko a zdravých mužov odviedli. Keď susedia videli, že roľníkovi syna nezobrali kvôli zlomenej nohe vraveli, že mal šťastie. Starec na to povedal: Šťastie? Smola? Kto vie?“

Tento príbeh krásne vystihuje, že sme v Božích rukách a Boh nás vedie po ceste k sebe. A my neraz špekulujeme, kalkulujeme, máme svoje predstavy. Neraz to, čo si myslíme žeby bolo pre nás dobré, v skutočnosti nemusí byť dobré pre našu dušu. A tak, keď stojíme na začiatku nového roka, prosme o vytrvalosť vo viere, v dôveru v Božiu prozreteľnosť, že všetko, čo nám tento rok prinesie - čo Boh na nás dopustí - má svoj zmysel a má predovšetkým poslúžiť našej duši. A práve preto začíname nový rok s Pannou Máriou Bohorodičkou, pretože ona je nám veľkým vzorom dôvery v Božiu prozreteľnosť. Kto z nás bol v Jeruzaleme pri Múre nárekov, mohol vidieť v škárach medzi kameňmi drobné lístočky. Tieto lístky sú prosbami. V čase očakávania Mesiáša mnoho židovských žien sa chcelo stať jeho matkou. A vieme, že židovský národ neprijal Ježiša a že stále ešte čaká Mesiáša. A tak dnes mnohé židovské ženy prosia, aby sa mohli stať matkou Boha a do škár v Múre nárekov vkladajú tieto svoje prosby.

Panna Mária sa celá obetovala Bohu, odovzdala mu aj svoje materstvo tým, že mu zasvätila svoje panenstvo. Pre túto otvorenosť, pre túto veľkú dôveru Boh odmenil chudobnú dievčinu tým, po čom túžili mnohé izraelské ženy. S takouto dôverou vykročme aj my do nového roka. Nepýtajme sa, čo nás v tomto roku čaká, ale pýtajme sa skôr, čo chceme my urobiť pre svoje okolie? Čo chceme urobiť my pre svojich najbližších?

Marek Hnat , farár

meditačná snímka: M. Magda

OBSAH

ÚVODNÍK
Vykročme s dôverou 2

KATECHÉZA
Homília: Slávnosť Krstu Pána 4
Bl. kardinál Newman 6

ROZHOVOR
Ondrej a Eva Forišovci 8
Desatoro 14

NÁZORY A SVEDECTVÁ
Christos raždajetsja 16
Očakávanie Vianoc 18
Duchovnosť a psychológia 20
Koledovanie Dobrej noviny 2012 ... 22
Máš problém 23
Trampoty v manželstve 24
Stalo sa v roku 2012 27
Štatistika 2012 28
Stalo sa, Stane sa 29
Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY
Titulka: M. Magda
Vnútorná predná: M. Magda
Vnútorná zadná: M. Magda
Vonkajšia zadná: M. Magda

SPEKTRUM
Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu
Za vydanie zodpovedá:
Mgr. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie
Jazyková úprava: Mgr. Anna Blizmanová
Grafika: Martin Magda
Kontakty: Tel.: 051/791 62 35; 791 61 16
www.vitaz.rimkat.sk
e-maily: **vitaz@rimkat.sk**,
spektrum@rimkat.sk
číslo účtu: **20298748/6500**
názov účtu: rímskokatolícka cirkev
farnosť Víťaz
Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Naše Vianoce 2012

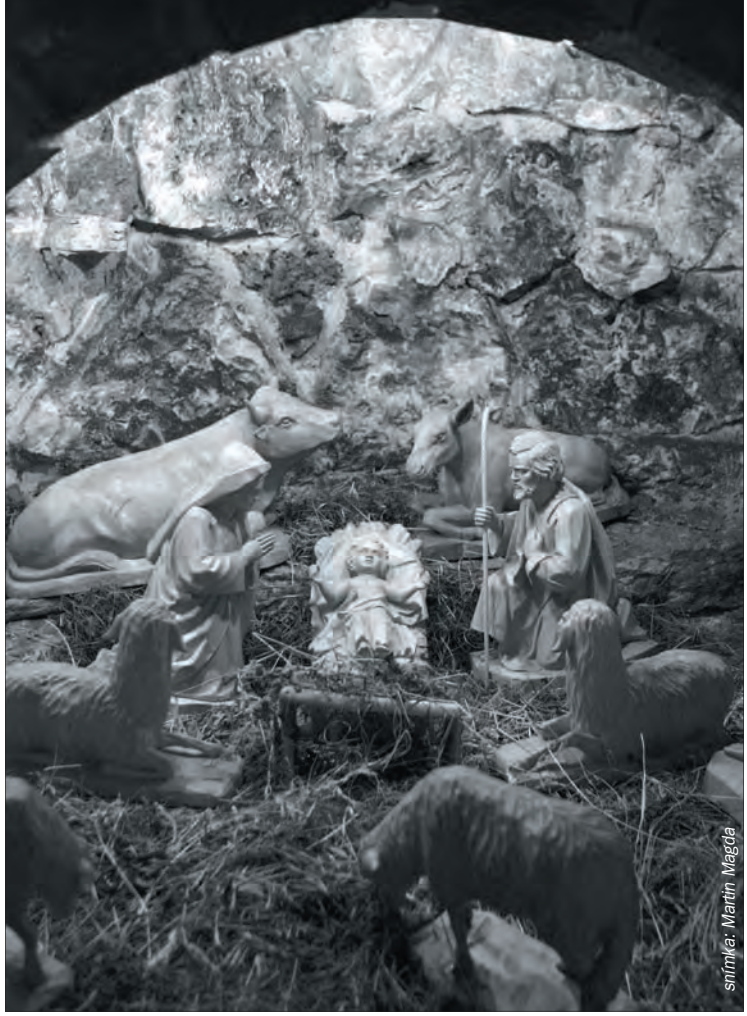

snímka: Martin Magda

„Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom. Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.“ (Lk 2, 10-11)

Ohlásená radosť z narodenia Krista Pána nech nás sprevádza vo viere v prežívanom Roku sv. Cyrila a Metoda i v Roku viery, ako nás k tomu povzbudil pápež Benedikt XVI. Nech túto radosť, ktorá posilňuje živosť novej evanjelizácie, zachytíme do plachiet našich sŕdc. Nech to radostné „dnes“ nás všetkých napĺňa počas vianočných sviatkov i v novom roku 2013.

✠ Mons. Stanislav Stolárik
košický pomocný biskup
generálny vikár

HOMÍLIE

Slávnosť Krstu Pána rok C

V minulom čísle nášho Spektra sme uverejnili prvú z homílií nášho rodáka kňaza Mgr. Jána Biroša. Tieto homílie budeme uverejňovať v rámci katechézy k Roku viery.

Keď ich duchovný otec doniesol do redakcie, veľmi som sa potešil, lebo nám do nášho duchovného života pribudne aj jeho dlhoročný pohľad na našu vieru cez vysluhovanie sv. omší, zložených z bohoslužby slova a bohoslužby obety.

ROK VIERY

Slávnosť Krstu Pána

Drahí bratia a sestry,

v Ríme v jednej veľkej obrazárni som videl nádherný obraz veľkých rozmerov, kde slávny maliar namaľoval práve ten okamih, keď Ján Krstiteľ ukazuje na Krista, ktorý prichádza k rieke Jordán a hovorí: „Hľa Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta!“

Maliar na tomto obraze pracoval dvadsať rokov a ešte ho stále nedokončil. Na obraze je vidno ľudí, ktorí sa chystajú prijať krst pokánia od Jána Krstiteľa a ktorí obracajú svoj zrak tým smerom, kde ukazuje Ján a odkiaľ prichádza Ježiš. Na tvárach týchto ľudí sa zračí veľká radosť, že konečne prichádza ten, ktorého vykúpenie očakávajú národy, aby im priniesol pomoc a vykúpenie. K Jánovi Krstiteľovi prichádza Pán Ježiš, aby sa tiež dal od neho pokrstiť.

Ján Krstiteľ je jedna z najväčších postáv Svätého písma. Celý svoj život od detstva až po mučenícku smrť obetoval pre jeden jediný cieľ. Aby pripravoval ľudí na príchod Mesiáša - Ježiša Krista. Ľudia si ho veľmi vážili, aj nepriatelia sa ho báli pre jeho prísnosť a svätosť. A pritom Ján nevyužil túto svoju slávu pre seba, ale ostal pokorný ako dieťa. Upozorňoval ľudí, že po ňom príde mocnejší ako je on, ktorému on nebude hoden ani rozviazať remienky na obuvi. Svojim poslucháčom opakoval, že on sa musí zmenšovať, aby ten druhý, ktorý príde po ňom, mohol rásť. Ján Krstiteľ sa tak dostal do väzenia pre svoje statočné hlásanie Božieho zákona a tam si, ako najmenší Boží sluha pokorne položil svoju hlavu pod katov meč, aby uvoľnil cestu tomu jedinému, ktorý má právo na slávu, aby uvoľnil cestu Ježišovi a jeho práci na založení Božieho kráľovstva. V tomto bol veľký svätý Ján Krstiteľ a preto ho Pán Ježiš pochválil ako nikoho iného. Hovoril o ňom, že sa nenarodil zo žien väčší ako Ján Krstiteľ. Preto aj cirkev oslavuje zvlášť Narodenie Svätého Jána Krstiteľa, ako oslavuje aj Narodenie Krista Pána.

Posledná veta z dnešného druhého čítania zo Skutkov apoštolov znie: „...a uzdravoval všetkých posadnutých diablom, lebo bol s ním Boh.“ Dnešná slávnosť Krstu Pána Ježiša nám pripomína, že aj my sme boli ponorení do krstnej vody a že sme dostali milosť posväcujúcu. Koľkokrát sme však už biele rúcho krstnej milosti pošpinili, ba dokonca roztrhali svojimi hriechmi? Zamyslime sa nad tým. Čítal som, že udalosť Krstu Pána Ježiša robila ťažkosti prvým kresťanom. Oni nedokázali pochopiť, prečo Pán Ježiš, ktorý je bez hriechu a ktorý vo vzťahu k Jánovi bol označovaný ako silnejší a mocnejší, ktorému on nebol hoden ani preukázať otrocké služby - zaviazať remienok na obuvi. Ako to, že ten mocný Ježiš spolu so zástupmi hriešnikov prosí Jána Krstiteľa o krst pokánia? Krst pokánia bol predsa znamením obratu hriešnych ľudí k dobrému. Pre nich bolo teda nevysvetliteľné, ako môže Sudca - Mesiáš, ktorý má v ruke sudcovskú vejačku, dať sa pokrstiť od svojho predchodcu Jána. Veď sám Ján o ňom povedal, že bude krstiť Duchom Svätým. Evanjelium svätého Matúša dáva odpoveď aj na túto nezrovnalosť. Uvádza rozhovor medzi Jánom Krstiteľom a Pánom Ježišom. A to je kľúčom k vysvetleniu.

Všetky pochybnosti vyvrcholia vo váhaní Jána, ktorý sa zdráha Ježiša pokrstiť. Odpoveď Pána Ježiša znie prekvapujúco už samotnou svojou formou: „Len nechaj, lebo tak sa nám sluší, aby sme splnili všetko, čo je vôľa Božia.“ Tu nejde o nejaký rozdiel medzi predchodcom a Mesiášom, lebo Pán Ježiš sa stavia spoločne s Jánom pod vôľu Božiu, ktorá je nad nimi a pred ktorou sa majú obaja skloniť. To je prvá a bezpodmienečná úloha. Táto poslušnosť voči Otcovi je príkladné plnenie vôle Božej v živote a utrpení Pána

snímka: Martin Magda

Ježiša. Ale omnoho viac je v tomto výroku myšlienka zameraná na nás. I my máme byť ochotní splniť vôľu Božiu. O niekoľko veršov ďalej sa vo svätom evanjeliu hovorí: „Každý, kto plní vôľu Otca nebeského, je môj brat, sestra a moja matka“ (Mt 12, 50).

Takáto ochota plniť vôľu Božiu je príspevkom človeka k tomu, aby získal podiel na spoločenstve s Bohom. V poslušnosti a ochote Pána Ježiša vidíme nové spoločenstvo medzi Nebeským Otcom a jeho milovaným Synom. Počujeme tu uznanie a potvrdenie: „Toto je môj milovaný Syn! Toho počúvajte! Zostúpenie Pána Ježiša do vody hovorí o ponížености a poslušnom prijatí života ľudského, utrpenia a smrti. Ale je tiež predzvesťou vzkriesenia, víťazstva a oslávenia. Oboje majú hlbokú súvislosť, poníženie i povýšenie, kríž i vzkriesenie, plnenie vôle Božej i prijatie jeho obety. Kristus však nie je osamotený. Nasleduje ho človek, ktorý je povolaný. Ten, kto činí vôľu nebeského Otca, získava podiel na spoločenstve s Pánom Ježišom a získava podiel na Jeho sláve.

Mohlo by sa nám zdať, že kresťanský život je len naplnením a splnením záväzkov a mravne dobrých skutkov. Toto všetko my dávame pod pojem plnenia Božej vôle. Potom by však Ježiš bol len akýmsi učiteľom z dávnych dôb a kresťanský život akýmsi plnením zákona. Ale to by bolo strašne málo. Druhá polovica evanjelia nám ukazuje naozajstné radostné posolstvo. Podľa neho je kresťanský život predovšetkým prijatie, povolanie, dar nebeského Otca. A toto má väčšiu váhu. To druhé je náš malý podiel, o ktorom vieme len to, ako je nedostačujúce. Ale je aj rozhodujúce, pretože Boh nám pri povolaní ponechal našu slobodnú vôľu a berie nás vážne.

Krst Pána Ježiša nám ukazuje, že Pán Boh ponížených dvíha k sebe a tých, ktorí si o sebe veľa namýšľajú a povyšujú sa nad druhými, prepúšťa naprázdno. Ale ako Pán Ježiš zostal ponížením až na smrť na kríži, tak aj my máme ostať pokorní, aj keď sme jeho krstom boli povýšení do hodnosti dietok Božích a môžeme mať účasť na jeho sláve. Náš krst je bránou do neba. Ale do neba sa dostaneme len tak, keď sa zohneme cez bránu, keď sa uponížime, keď si budeme stále uvedomovať svoju slabosť a hriešnosť. Keď nezabudneme, že len milosťou Božou sme tým, čím sme. A keď všetko urobíme preto, aby táto jeho milosť neostala v nás márna. Amen.

Mgr. Ján Biroš

Bl. John Henry kardinál Newman

Kto je pravým dobrodincom pre svet

Kázeň na sviatok sv. Ondreja, apoštola (1. časť)

John Henry Newman (* 21. február 1801, Londýn – † 11. august 1890, Edgbaston) bol anglikánsky a katolícky teológ a filozof, roku 1879 ho Lev XIII. vymenoval za kardinála. Za Božieho služobníka bol vyhlásený 21. januára 1991. Za blahoslaveného ho vyhlásil Benedikt XVI. 19. septembra 2010 počas oficiálnej návštevy Anglicka.

(pokračovanie z minulého čísla)

Pozrime sa teraz, ako pôsobí táto zákonitosť Božieho riadenia vo svete vzhľadom na objavy časných dobier, ktoré majú prvotný význam v prinášaní blahobytu a pohodlia v tomto živote. Kto napríklad ako prvý dopestoval jačmeň? Kto skrotil a zdomácnil zvieratá, na ktorých silu sa spoliehame a ktoré sú pre nás jedlom? Alebo kto ako prvý objavil v prírode liečivé bylinky, ktoré sú od najstarších čias naším liekom proti chorobám? Ak to bol nejaký smrteľný človek, kto takto preskúmal rastlinný a živočíšny svet a rozlíšil v ňom užitočné od bezcenného, jeho meno je neznáme pre milióny, ktorým vykonal dobrodenie. Je takmer pravidlom, že tých, ktorí navrhujú najšťastnejšie vynálezy, ktorí otvárajú cestu k skrytým tajomstvám prírody, ktorí sa vysiľujú v hľadaní pravdy, ktorí formujú veľkolepé princípy činností, ktorí sa namáhavo obetujú v presadzovaní nejakých dobrých opatrení pre svojich súčasníkov, alebo sú vskutku prvou príčinou hlavných udalostí v histórii svojho národa, že týchto všetkých obvykle preskočia slávou a ocenením ľudia, ktorí nedosahujú ich úroveň. Ich diela nie sú pomenované podľa nich; ani metódy a systémy, ktoré poskytli svetu. Ich školy obsadzujú cudzí ľudia. Východiská ich múdrosti sa stanú spoločným majetkom pre deti ich ľudu, možno dokonca formujú aj charakter národa, ale v nesmrteľnosti ich ideí nezostanú zabalzamované mená ich pôvodných tvorcov.

Takéto sú sociálne a politické dejiny sveta a pravidlo, ktoré sa z nich vynára, možno vidieť ešte zreteľnejšie vo svete morálky a náboženstva. Kto bol učiteľom otcov a svätcov Cirkvi, ktorí v svojom čase alebo neskoršom prezentovali príkazy dobra a zla a skutkom a príkladom nám pomáhajú žiť správne? Prehovorila Božia všemohúca múdrosť prostredníctvom ich vlastnej mysle, alebo ich skôr nepodriadila vychovávateľom, ktorí nepoznali slávu a pritom boli od nich možno múdrejší? Ondrej nasledoval Jána Krstiteľa, kým Šimon zostal pri rybárskej sieti. Ondrej ako prvý spoznal Mesiáša zo všetkých obyvateľov Nazareta a priviedol k Nemu svojho brata. A predsa Ondrejovi Pán Ježiš nevenoval slová uznania, ktoré by mohli zostať zaznačené, kým Šimonovi áno, hneď pri prvom stretnutí. Dal mu vznešené meno, ktorým sa označuje dodnes a predstavil ho potom ako typický základ Cirkvi. Tak či onak nedokážeme posúdiť, kto bol z bratov výnimočnejší muž. Z toho, čo vieme, môžeme iba povedať, že cestami Božej prozreteľnosti jeden sa stal skrytým pôvodcom a ten druhý verejne známym nástrojom veľkolepého Božieho diela. Takisto Sv. Pavol, bol to človek poctený milosťou zázračného obrátenia a povolaný za hlavného ohlasovateľa evanjelia pohanom. Pritom Ananiáš, ináč neznámy svätec bývajúci v Damasku, dostal vysoké poverenie odovzdať apoštolovi národov odpustenie a dary Svätého Ducha.

A takto koná prozreteľnosť každý deň. Život za mlada je pri všetkých ľuďoch skrytý; ich charakter sa obyčajne formuje k dobrému alebo zlému v detstve. Tí, ktorí ich formujú k dobrému, ich skutoční a najväčší dobrodinci, sú svetu neznámi. Tvrdí sa, že niektorí z najväčších kresťanov mali dar nábožných matiek a v neskoršom živote prisudzovali vlastné milosti dôležitosti ich výchovy. Augustín zachoval pre Cirkev históriu svojej matky Moniky, ale v prípade ostatných nepoznáme ani samotné meno osoby, ktorej treba najviac vďačiť za dobrodenia,

snímka: Martin Magda

či okolnosti jej služby.

Pri pohľade na dejiny inšpirácie platí to isté pravidlo. Pozrime sa na Starý zákon, ktorý „dáva poučenie na spásu“ (porov. 2 Tim 3,15). Akú veľkú časť spísali neznámi autori! Kniha Sudcov, Druhá kniha Samuelova, knihy Kráľov, Kroník, Ester, Jób, veľká časť knihy Žalmov. Posledný príklad je najpozoruhodnejší. „Užitočné“ je bezpochyby každé slovo Svätého písma, avšak Žalmy sú jedinečným spôsobom významnou časťou Biblie - stali sa modlitebnou knihou Cirkvi od samého vzniku. Dokázali viac (nakoľko to môžeme posúdiť) pripraviť duše pre spásu ako hociktorá iná z inšpirovaných spisov, s výnimkou evanjelií. A predsa, autori veľkej časti z nich sú úplne neznámi. A to isté platí o liturgických textoch vo vlastníctve Cirkvi od počiatku; kto boli tí vyzretí a úctyhodní svätci, ktorí nám ich zanechali? Vlastne v celom systéme našej oslavy Boha, kto bol pôvodcom jednotlivých foriem a zvykov, ktoré pestujú našu nábožnosť? Kto zložil melódie, v ktorých sa dvíha naša chvála k Bohu, a ktoré nás tak účinne pobádajú: „klaňajme sa a na zem padnime, kľaknime na kolená pred Pánom, ktorý nás stvoril“ (porov Ž 95, 6)? Kto boli tí nábožní ľudia, naši duchovní otcovia v „katolíckej viere,“ ktorí postavili v celej našej krajine úžasné stavby, v ktorých sa zúčastňujeme na bohoslužbách aj s menšou úctou k ich pamiatke, než môžeme nábožne zo seba vydať? Po najväčších z nich v každom období „nezostala ani pamiatka,“ „pominuli sa, akoby ich ani nebolo bývalo, a hoci sa zrodili, ako keby sa neboli narodili“ (Sir 44,9).

Som si dobre vedomý, že podobné úvahy nás môžu skľúčiť a spraviť mrzutými; zvlášť tých z nás obdarených horlivou mysľou a schopnosťou nadchnúť sa, ktorí majú veľkú zásobu lásky k tomu, čo je veľké a dobré a šľachetnú nenávisť k nespravodlivosti. Takíto ľudia majú často problém zmieriť sa so skutočnosťou, že víťazstvo Pravdy v každej z jej foriem je odložené až na budúci svet. Radi by očakávali príchod Spravodlivého Sudcu, možno sú však trochu príliš priaznivo naklonení tomuto svetu, než aby ľahko prijali článok viery, ktorý svedčí o skazenosti v rozhodnutiach sveta a bezcennosti jeho slávy. Ale na to, že je to tak, sme mohli vidieť skoro dôkaz aj bez svedectva Svätého písma. A ak taká je pravda, bude našou múdrosťou, tak ako je to našou výsadou, prijať ju nie iba slovami, ale v celej vážnosti.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Ondrej a Eva Forišovci,
rodáci z Víťaza

Ondreja a Evku Forišovcov nám Víťazanom netreba zvlášť predstavovať. Keď sa povie folklórny súbor Pridaň, predstavia sa nám dve mená - Ondrej a Evka. Títo dvaja ľudia venovali celý svoj „mladý“ voľný čas tomuto súboru. Mnohí z vás, našich čitateľov, ste v ňom účinkovali. Pridaň bol rozdelený do generačných skupín. A z detí, ktoré v ňom tancovali, sú dnes už dospelí ľudia, spomínajúci na radosť, ktorú v tomto spoločenstve prežili. Boli aj ťažšie časy, ale na tieto sa už pomaly zabudlo. Pridaň - to bol aj lokálpatriotizmus k rodnej dedine - čo nám mnohým chýbal a aj dodnes chýba. A ja som im to všetko ako „muzikant z iného súdka“ záviel.

Lenže prišla správa do Víťaza: „Forišovci odišli do Ameriky“. Nemôžem sa zbaviť vnútorného hlasu, že emigrovali. Doteraz som nevedel, prečo! Veď Pridaň mal svoj vrchol „slávy“! Bolo ho počuť z rádia, videli sme ho v televízii. Ondrej sa venoval svojmu „biznisu“ so zeleninou a úspešne. Tak prečo?

Vždy, keď sme spolu skypovali, mal som v mysli prosbu: „Porozprávaj nám, Víťazancom, ako sa to všetko udialo.“ Ale Pán to chcel takto. Osobne.

Pri našom prvom stretnutí v kostole som im navrhol rozhovor a oni to v pokore prijali. Uvedomujem si, že je to dlhý rozhovor. Premenoval by som ho na svedectvo. Svedectvo mladej rodiny, ktorá prišla do Ameriky. Ameriky, ktorá našimi generáciami bola vysnívanou „zázračnou“ krajinou, v ktorej sa dali jednoducho zarobiť doláre a stať sa „bohatým človekom“. Prečítajte si tento príbeh dvoch ľudí, založený na Viere a Pokore. Prečítajme si ho aj my v pokore.

Nedá mi, aby som sa s vami nepodelil aj o prvú reakciu k tomuto rozhovoru. Je to reakcia našej členky redakcie Martiny Gondovej:

„Tak toto bol asi najdlhší rozhovor, čo som doteraz za štyri roky mojej práce v Spektre, prepisovala. Ale stál naozaj za to. Chvíľami som nevidela cez slzy na obrazovku. S takou veľkou a pevnou vierou som sa doposiaľ nestretla ani u kňazov, ani u iných ľudí, či už viac alebo menej vzdelaných. Myslím, že toto, čo som si mohla od nich vypočuť, mi nedá žiadna škola. Ich svedectvo ma veľmi oslovilo a posilnilo vo viere. Sú to vzácni ľudia, ktorí spoznali, že si ich vyvolil Boh, aby ľuďom sprostredkovávali jeho milosť a dobrotu. Pozdravujte ich, prosím, aj odo mňa. Ten ich životný príbeh naozaj stojí za napísanie knihy, určite by veľa ľudí priviedol na tú správnu cestu.“

Tak teda hovorte

Som veľmi prekvapený, že si nás oslovil v mene časopisu Spektrum a požiadal si nás o rozhovor. Spektrum je pre nás totiž veľký „sprítomňovač“ nášho Víťaza. A neviem, či si my zaslúžime, aby sme rozhovor poskytli.

Tak teda, poviem svoj dôvod, prečo som tu. Vnímal som ťa, Ondrej, jednak ako spolužiaka a potom ako silnú umeleckú osobnosť cez slovíčko Pridaň. Neviem však žiadne detaily okolo súboru Pridaň, tak nám ich skús priblížiť.

Pridaň vznikol viac-menej s tým, že som sa veľmi cítil Víťazancom a nebolo to také, že by som sa bol chcel sám realizovať. Vždy som rozprával, že sú u nás fantastickí ľudia. U nás majú ľudia fantastickú

chcelosť, ctižiadosť. Po rokoch, tuším v roku 1994, mi jeden dobrý kamarát vraví: „Počúvaj, veď ty už dávno nie si Víťazanec, veď ty máš v občianskom preukaze napísané, že bývaš v Prešove.“ Uvedomil som si, že doma som len vo Víťaze a to, čo je v občianskom napísané, pre mňa neplatí. Čiže Pridaň bolo zúročenie víťazskeho charakteru. Vrátim sa ešte k folklórnemu súboru Pridaň. Uvedomujem si, že som urobil obrovský „podraz“ na všetkých jej členov. A to preto, lebo súbor Pridaň mal už určitú váhu a mohli po rokoch driny svoju prácu aj začať úročiť. Nastúpilo obdobie, že nás pozývali do zahraničia, atď. Ale skrz môj biznis som už na to nemal ani časovo, ani manažérsky. A ja som skutočne toto nemohol týmto ľuďom poskytnúť.

A teraz trošku odbočím cez to všetko, čo sa začalo diať. Zrazu sme sa presťahovali do Ameriky. Ale nerozumiem celkom tomu dodnes, prečo sme sa vlastne celá rodina odsťahovali. Lebo tu sme boli šťastní. Keď skončila u nás éra socializmu a ľudia chodili do Rakúska, do Talianska a nosili si videá, stále som hovoril: Ja to nepotrebujem, ja som tu šťastný. My sme to vždy hovorili.

Eva: Vždy sme hovorili: My nepotrebujeme mať poznanie, že sme takí úbohí.

Ondrej: Rodina sme boli spolu, nič nás nerozbíjalo. Zrazu sa stalo v rodine niečo, týkalo sa to zdravia. Lieky, ktoré sme potrebovali, nemohla poisťovňa preplatiť, kupovali sme ich zo Švédska. A manželka mi hovorila, že tie peniaze chce vrátiť do rodiny, že ich pôjde zarobiť do zahraničia. Ale ja som hovoril, nie! My sa máme aj napriek tomu stále dobre, vyliečila si sa. Nebolo to z nejakej nutnosti, ale bolo to skôr zo zvedavosti. Dobre, tak nie ty, ale pôjdem ja na pol roka.

Chcem nasmerovať teraz moje slová na to, ako nás nasmeroval Boh, ako on rozhodol.

Bol som tam aj s dcérou, lebo mala od troch rokov veľké zdravotné problémy. Lekári nám hovorili, že musíme zmeniť klímu. Po našom príchode na Floridu jej zdravotný stav išiel okamžite k lepšiemu. A prečo ona dostala víza, to sa mi tiež javí ako Boží zásah. Lebo v tom čase dávali víza zo sto ľudí jednému a bolo treba preukázať veľa dokladov.

Eva: Bolo to v roku 1997. Na základe toho, že Lucka odišla, a keďže nerobím nikdy rozdiely medzi deťmi, tak som povedala, že aj Maťko môže vidieť Floridu, tak som išla na neplatené voľno na dva mesiace. Prišla som na ambasádu a pani mi tam hovorí: „Prosím vás pekne, pani Forišová, nemáte nejaké potvrdenie, doklad, že robíte v nemocnici?“ Hovorím: „Nie.“ „Šmátrala som“ v peňaženke a našla som tam jedálny kupón, na ktorom bola pečiatka „Nemocnica Prešov, Hollého 14“. Na základe tohto lístočka mi dali víza a nemala som žiadne potvrdenie. A tak som sa dostala do Ameriky. Takže takto sme sa dostali celá rodina.

Ja som totiž Ondrejovi najprv neverila, že to prostredie naozaj Lucke pomáha, že nepoužíva žiadne spreje, žiadne masky na dýchanie. Myslela som, že ma len utešoval. Ale keď som tam prišla, tie náhle zmeny som videla. Ešte pred príchodom do Ameriky mi moja vtedajšia šéfka, pani primárka Kováčová hovorila, že mám počítať s tým, že keď sa sem Lucka vráti, môže nastať reakcia a môže to byť horšie. Čiže ona celú pubertu musí zostať v tom prostredí, v ktorom je. Bola aj v Tatrách na liečení, ale tatranský vzduch jej nerobil dobre. A tak to bolo z roka na rok, snáď keď deti ukončia základnú školu, keď deti ukončia strednú školu. Stále sa to posúvalo a odkladal sa odchod domov.

Ondrej: Prišli životné situácie. Keď som volal na Slovensko a informoval sa, že moje deti ukončili

Rodáci z Víťaza v Chicagu

v Amerike strednú školu, či môžu na Slovensku pokračovať na vysokej škole, bolo mi povedané, lebo tu ešte neboli také anglické školy, že samozrejme áno, môžu pokračovať, ale dcéra musí najprv urobiť testy (rozdielové skúšky) zo základnej školy, potom ešte rozdielové skúšky zo strednej školy a môže ísť na vysokú školu. Vedeli sme, že to bude ťažké. V devätnástich rokoch by mala ísť na základnú školu. Tak sme si povedali, že sa pokúsime, aby študovali ďalej v Amerike. Čo je ešte dôležité, boli to osobné dôvody, nám sa vtedy obrátil život naruby. Povedali sme si, že deti nesmú pocítiť, že my rodičia tu trpíme. Prácu sme mali veľmi ťažkú a zarobili sme málo. Ale toto je na knihu.

Boli ste teda v Amerike. Ondrej, ty si odišiel v roku 1996 a Evka v roku 1997. Koľko rokov mali vtedy deti?

Ondrej: Lucia mala trinásť a Matúš pätnásť.

Keď ste sa rozhodli, že ostávate, mohli ste sa teda aj vrátiť?

Ondrej: Keď sme sa rozhodli, že ostávame, tak sme museli požiadať o status. Až v tomto čase sme to začali riešiť, lebo sme neplánovali ostať, my sme nechceli green karty. V tom čase to bolo jednoduché aj bez dokladov. Ale keď sme už požiadali, domov sme sa tým pádom v žiadnom prípade nemohli vrátiť, lebo by sme sa neboli mohli vrátiť naspäť k deťom. A tento status išiel s nami veľmi komplikovane. Až na tretíkrát sa to podarilo.

Čiže domov ste sa nemohli vrátiť. Museli ste tam začať nejako usporiadať si život a zlegalizovať sa. Kde ste bývali, keď ste prišli?

Ondrej: Ber to tak, že my teraz na to skôr pozeráme tak, ako sme vôbec toto mohli dokázať, lebo to bolo hrozné. Prvý apartmán sme mali taký, že sme bývali s jedným pánom a striedali sme sa s deťmi o posteľ. Oni spali cez noc a my cez deň, lebo sme v noci pracovali. Bol to taký rozkladací gauč. A nemali sme tam chladenie, lebo tam nepotrebuješ kúrenie, tam potrebuješ chladenie.

Eva: Ja som každý mesiac balila kufre, že idem domov, ale domov sa nedalo odísť.

Obaja sme chodili do školy, lebo povedala som si, že keď mám tu zostať, musím sa naučiť angličtinu. A tak vstúpil ešte viac do našich životov Boh.

Ondrej: A boli tu naše deti. Lucia bola fantastická študentka, Maťo tiež rýchlo zapadol. Lucia v prvom roku štúdia, alebo po roku a pol, bola vyznamenená Billom Clintonom ako najlepšia študentka - cudzinka za Floridu. My sme vnímali tu snahu detí. Boli to pre nás také motivácie, že sme otázky, že nemáme peniažky na vianočné darčeky, alebo na kúpu filé, neriešili.

A ako ste prišli k práci?

Ondrej: Zo začiatku som robil u Slováka - pratali sme obchody. Rýchlo som sa prepracoval na funkciu supervízora, neupratoval som, ale dával som novú podlahu - lakoval som a manželka mi chodila pomáhať. Ale to bolo krátko. Slovák bol voči nám hrozný, neplatil nás. Potom som robil u Poliaka, ktorý mal robotu už len pre mňa, pre manželku nie. Tak sme to chceli tak riešiť, že pôjdeme za známymi do West Palm Beach, že sa tam presťahujeme, lebo je tam viac možností. Ale deti povedali, že tu už majú spolužiakov, už si tu zvykli, aby sme zostali.

Eva: Tu sa stala jedna vec. Ja som odišla do West Palm Beach. Obaja sme chodili do školy, lebo povedala som si, že keď mám tu zostať, musím sa naučiť angličtinu. A tak vstúpil ešte viac do našich životov Boh. Začala som vynechávať školu. Všimla si to naša učiteľka a opýtala sa Ondreja, kde som? Vysvetlil jej, že tu nemám prácu a odišla som za prácou do West Palm Beach a že asi všetci tam za ňou pôjdeme. Na druhý deň mu učiteľka povedala, aby mi

zavolal, lebo má pre mňa prácu. Jedna jej známa, ktorej zomrela mamka, potrebovala niekoho ku trom deťom. Boli to dvaja chlapci, dvojičky, ktorí mali dva a pol roka a dievčatko pol roka. Po hodine som ostala s kamarátkami ešte dlhšie. Tá pani vošla do triedy. Keď ma zbadala, povedala mi: „To si ty? Tak ja ťa chcem!“

Náš prvý rozhovor bol pred Veľkou nocou. Hneď mi povedala, že je veľmi veriaca a dala mi najavo, že je veriaci človek. Ja som mala na krku krížik, povedala som jej, že som tiež veriaca. Takže sme boli radi, že si budeme mať o čom rozprávať. Povedala mi: „Moja mamka zomrela. Poslala ma za tebou, aby som si ťa vybrala, že ty si ten správny človek, ktorý sa postará o moje deti.“ Ja som vtedy ešte ani poriadne nevedela anglicky. Keď sme boli prvýkrát v rodine a ona mi vysvetľovala veci okolo detí, na všetko som hovorila O.K. Bola tam aj naša Lucka a tá mi hovorí: „Mami, ty všetkému tak rozumieš?“ A ja som jej povedala: „Nie Lucka, ale keď vyjdeme von, ty mi všetko povieš, čo mi tá pani hovorila.“ V podstate ma prijala bez toho, aby som vedela anglicky. Proste bol to úžasný človek, ktorý je našim anjelom strážnym dodnes. Boh nám poslal takýchto ľudí do cesty - výnimočných, inteligentných, ktorí prijímajú nášho Pána, vďaka ktorým sme prežili aj ťažké chvíle v Amerike. Povzbudzovali nás, dávali nám pocítiť, že sme ich rodina. A to už začínala tá milosť, ktorú sme dostali od Pána.

Povedala mi: „Moja mamka zomrela. Poslala ma za tebou, aby som si ťa vybrala, že ty si ten správny človek, ktorý sa postará o moje deti.“ Ja som vtedy ešte ani poriadne nevedela anglicky.

A čo váš duchovný život v Amerike?

Ondrej: Sme veľmi vďační za to, že máme vieru!

Eva: Ja to vnímam takto. Keď som bola tu na Slovensku, brali sme kostol ako každý iný. Do kostola ideš, svätíš sviatky, lebo vieru nám odovzdali naši rodičia. Ale keď prídeš do cudziny, to všetko, čo ti dali rodičia ako dar, vnímaš úplne inak. Vnímaš, že ti rodičia veľmi chýbajú a vnímaš prítomnosť Božiu NAOZAJ! Nemáš sa s kým rozprávať, tak sa s Pánom Bohom naozaj rozprávaš, prosíš ho, ďakuješ mu, pociťuješ každý tvoj moment. Vstávaš s ním, ješ s ním a ideš opäť spať s ním. Ten Pán sa vtelí do teba, je tvojou súčasťou a to je úžasné. A toto ti dáva radosť. Vďaka tomu sme prišli k ľuďom, ktorých sme predtým nepoznali, ale ktorí sa nám stali rodinou. Čiže radosť, ktorú sme získali od Pána, sme rozdávali ďalším ľuďom a snažili sme sa pomôcť.

Ondrej: Mohol by som povedať veľmi veľa príkladov, kedy som Božiu prítomnosť pocítil. Raz som išiel z roboty autom a deň predtým mi vymieňali kolesá na aute. Bolo to vtedy, keď som bol v Amerike ešte sám. Na veľkej križovatke už pred apartmánom, kde som býval s dvanástimi chlapmi, alkoholikmi a stroskotancami (oni ma volali „pleban“, lebo som sa ich trošku snažil priviesť na inú cestu), mi zrazu odletelo koleso. V tej rýchlosti nabúralo do pätníka, skákalo pomedzi ľudí, ľudia len tak uskakovali pred ním. Smerovalo rovno na jedny dvere na apartmáne pri ceste. A vtedy mi prebehli myšlienky, aké budem mať problémy, môže rozbiť ten dom, lebo tam sú domy „papierikové“. Koleso v poslednom momente odskočilo a skončilo me-

dzi apartmánmi. V tej chvíli som si vydýchol, ako to bolo vôbec možné, že sa nič vážne nestalo a nikoho som nezranil. Vnímal som to ako ochranu od Boha.

Ako si Evka povedala, až odlúčením od domova si človek uvedomí, akú oporu a aký veľký dar má vo viere. Prečo to v našom prostredí nedokážeme takto vnímať?

Evka: Vieš, prečo? Lebo to berieme ako zvyk, ako samozrejmosť. Ale keď si ďaleko, tak to preciťuješ, dostane sa to do tvojho vnútra a neodíde to. Vďaka tomu som prežila veľmi ťažké obdobie. Poviem ti jednu vec. Som najbohatším človekom na svete. Nie materiálne, ale duchovne.

Ondrej: Je veľmi veľa príkladov a svedectiev, ktoré by som ti mohol dlho hovoriť. Jeden z prvých bol, keď som pracoval v noci a manželka ešte bola doma, na Slovensku. V Amerike sú veľké diaľky, keď musíš ísť za prácou. Raz som zaspal za volantom a zišiel som z cesty. Ale zišiel som z cesty za veľkou priepasťou. Keby som bol z nej zišiel dva metre skôr, tak by som sa bol asi zabil. Prebudil som sa, keď auto samo zastavilo a ja som počul vo svojom vnútri: „To máš od svojej ženy, ktorá sa práve za teba modlí.“ Ja som naozaj takúto vetu počul vo svojom vnútri.

Raz, keď sme už boli spolu v Amerike, som bol v kostole hrozne deprimovaný. V duchu som sa rozprával s Pánom Bohom, bol som plný sebaľútosti a strachu, lebo bolo nám ťažko, mali sme ťažké obdobie v našom živote. Tak som spytoval Pána Boha, prečo mi nepomôže, bol som plný pochybností. Slzy mi tiekli, až tak som prosil Pána. Keď bol úkon pokoja a všetci sme si podávali ruky, otočil som sa dozadu. Za mnou stálo nádherné mladé dievča, možno mala dvadsať rokov, možno menej a podalo mi drevenú ruku s hákom. A ja som okamžite povedal: „Pane, pochopil som, ja nemám žiadne starosti.“ Toto bola okamžitá odpoveď Pána: „Ty máš nejaké starosti?“ Rozumieš! Tá sila sa stala zrazu veľká. Povedal som si: veď ja sa mám fantasticky a ďakujem za veľmi rýchlu odpoveď.

A ešte z toho istého kostola. Keď chodíš dlho do jedného kostola, v podstate poznáš tých ľudí. Raz sme prišli do kostola a bol tam taký mladý pár, veľmi mladí ľudia. Dlhšie sme ich nevideli. Raz prišli opäť spolu do kostola, možno boli aj manželia. Na ňom bolo vidno, že je veľmi vážne chorý, bledý, skrivený, vlasy, strhaný. Nerozprávali sme sa, lebo sme boli v kostole. Len sme na seba pozreli, kľakli sme si, už sme sa za neho modlili. Po čase prídeme opäť do kostola a on usmiaty, veselý, dieťa na rukách, zdravý chlap. A zase sme pozreli na seba.

Za mnou stálo nádherné mladé dievča, možno mala dvadsať rokov, možno menej a podalo mi drevenú ruku s hákom. A ja som okamžite povedal: „Pane, pochopil som, ja nemám žiadne starosti.“

Eva: Ale musíš Ondrej dodať ešte to, že vtedy, keď sme pozreli na seba, mali sme jednu myšlienku. Vyšli sme z kostola a hovorím mu: „Pozrela som na toho chlapa a v tom momente som sa modlila a obetovala som omšu za neho.“ A on mi hovorí: „Evi, máme rovnaké myšlienky, lebo to isté som urobil aj ja.“ A stále sa v tom kostole stretávame, ale ešte sme ho ani neoslovili a nezoznámili sa.

Ondrej: Tej pani, ktorú spomínala Evka a ktorá nás vytiahla z problémov, tak som jej po čase hovoril žartom: „Ty si normálna? Ty si ku svojim malým deťom len tak zobrala „z Ruska babu“? Lebo oni nás považujú za Rusov. „Ty si si zobrala úplne neznámeho človeka?“ Ale ako už Evka povedala, ona to brala tak, že ju jej poslala naša nebeská Mamka. Potom začala riešiť aj mňa. Lebo som bol v takej situácii, že začali sme stavať tu dom, tak nastúpila slovenská mentalita chlapa. Robil som v noci a ona mi našla robotu aj cez deň. Ale stále sa ma pýtala, či som už skončil s tou robotou v noci. Ja, že nie, lebo bolo treba viac peňazí. Až pokiaľ nevidela, že som absolútne vyčerpaný, že som od únavy nemohol spať. Zavolala tomu Poliakovi, môjmu bossovi, že už do roboty neprídem, lebo tu už končím. Už som naozaj nevládal. Obvolala svojich kamarátov, ďalší zavolali ďalších kamarátov, atď.

Eva: Američania totiž uprednostňujú odporúčania od niekoho skôr, ako cez inzerát.

Ondrej: Keby som prišiel k tebe, pýtal by som sa, či nemáš nejakú robotu, tak len buchneš s dverami a je vybavené. Tam nehrá vizáž žiadnu rolu. Stalo sa, že môj otec vážne ochorel. Na diaľku to veľmi prežívaš, lebo nemôžeš mu ani len pohár vody podať. Otec zomrel a ja som prosil Boha: „Pane Bože, chcem to odčiniť, že som nemohol nijako otcovi pomôcť. Daj mi tú možnosť, aby som mohol pomáhať viac iným.“ Hoci som si uvedomoval, že nemám také možnosti, nie

som tam legálne, nemám nejaký svoj biznis. Napriek tomu som o to prosil.

Chcel by som sa napriek tvojmu pútavému rozprávaniu vrátiť k tvojej záľube v tancovaní a v ľudových piesňach. Dá sa tam v cudzine venovať nejakej záľube vo voľnom čase?

Znova tam nastúpil ten fenomén, čo so sebou. Nielen ísť do roboty a pokosiť trávnik... Takže hľadal som. Potreboval som niečo vymyslieť, niečo robiť, byť sám sebe prospešný. Ale čo? Náš folklór sa tam neudrží. Ale sú tam veľmi rozvinuté tanečné prípravy detí, doslova je z toho biznis. Lenže ja som doma iba v slovenskom folklóre, zvlášť v našom regióne. Tam sú viac-menej Španieli, južná Amerika a spoločenské tance. Vedel som, že neuspejem. Sú tam veľké komunity Poliakov, je ich tam všade veľa. Majú tam svoj klub. Ale našiel som sa v takýchto „krabičkách“ (rozumej kamery, fotoaparáty), robím videá a takéto veci, tak sa realizujem.

Eva: U nás na Floride sa vo folklóre nedá byť činný. Je tam totiž málo Slovákov a deti, ktoré sú už odrastené. My, Slováci sme, žiaľ, takí, že sa vieme skôr prispôsobiť tam, kde sme a preto sa skôr prispôsobujeme Američanom, a to nielen v pozitívnych, ale aj v tých negatívnych. Poliaci si držia svoj charakter, Íri si držia svoj charakter a my Slováci sme v tomto slabí. Náš folklór by Američania neprijali. Snažila som sa s jednou Češkou, ona ma tak inšpirovala, že skúsime spojiť Čechov a Slovákov. Mala reštauráciu, chceli sme sa tam stretávať raz za mesiac, že si niečo povieme o domove, niečo s deťmi, ale nebol o to záujem.

Chodíte v Amerike pravidelne do kostola?

Ondrej: My veľmi radi chodíme do kostolíka.

Eva: Keď sa pamätáš na nebohého duchovného otca Adamčáka, tento náš kňaz v Amerike je presne tento typ. Volá nás „svätí Jozefko s panenkou Máriou“ prišli. To je proste náš človek, pri ňom sme pocítili absolútnu rodinnú pohodu.

Ondrej: Vravel som mu, že my sme tak isto ľudia, ktorí majú aj dobré, aj zlé stránky. Ale jeho nepresvedčíte. „Nie, nie, ja viem, o čom hovorím.“

Eva: Zoznámili sme sa s ďalším mladým duchovným otcom. Prijal nás tak, že sme si, vďaka nemu, mnohé veci zase uvedomili. Častokrát nás aj tvrdšie napomenul. Hovoril, že nestačí sa len modliť, málo ďakujeme Pánu Bohu. Obaja, aj duchovný otec Jozef, aj duchovný otec Pavol, sú Poliaci. Vybudoval fantastickú krížovú cestu, chodili mu pomáhať naši Slováci, ale jemu nevadilo zobrať do ruky, kladivo, „keľňu“ a maltu. A tento náš duchovný otec Pavol raz povedal tieto slová: „Keď sa človek nachádza v núdzi, tak stále len prosí: „Pane Bože pomôž mi, lebo ešte toto mi treba, tamto mi treba.“ Ale Pán Boh je stále s tebou, stále ti pomáha, ale ty mu málo ďakuješ za to, čo ti on dáva. On ťa stále vyslyší, ale ty mu tú vďaku neodovzdáš. Zabúdaš sa poďakovať Pánu Bohu. Pri svätej spovedi ti nedá pokutu Otčenáš, Zdravas. On ti dá pokutu - trikrát do týždňa choď na svätú omšu, alebo sa pomodlíš celý ruženec, alebo všetky štyri ružence. Alebo ti dá prečítať Sväté písmo a tak sa hlbšie zamyslieť nad svojimi hriechmi, nad samým sebou a hlbšie vniknúť do života Pána Ježiša. Prinúti ťa to zastaviť sa a povieš si, aký si bol povrchný.

(pokračovanie v budúcom čísle)

snímky: archív rod. Forišovej a M. Magda

Desatoro Božích prikázaní smerovka k Bohu

„Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?“ „Ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania!“ ***(Mt 19, 16-17)***

Prikázanie desiate:

Nebudeš túžiť po majetku svojho blížneho!

S nami ľuďmi je to už raz tak. Zriedka si ceníme to, čo nazývame naším majetkom, vždy chceme mať to, čo majú iní - súrodenci, priatelia, susedia či iná rodina, alebo aj niekto úplne neznámy a koho vnímame cez televíznu obrazovku ako výhercu určitého daru. Naša viera nie je pevná a tak zlý duch horlivo rozosieva túto žiadostivosť po majetku svojho blížneho do ľudských duší a tie až príliš ochotne pripravujú úrodnú pôdu pre túto zákernú sejbu.

A tak sa časom u väčšiny ľudstva stala základom všetkého konania a zhonu túžba po vlastníctve toho, čo majú druhí. Jeden z najväčších omylov spočíva v tom, keď človek robí svoje šťastie závislým od majetku, ktoré vlastní. Mnohí ľudia sa sústreďujú na hromadenie majetku preto, aby mohli mať všetko, po čom zatúžia. Túto nenásytnú chuť naplno živí mechanizmus reklamy, ktorý hýbe dnešným svetom, celou jeho ekonomikou. Premýšľali ste niekedy nad tým, na akom princípe funguje úspešná reklama? Ide o to vyvolať vo vás ilúziu, že niečo veľmi potrebujete. V skutočnosti to však nie je pravda, ale dobrá reklama vás presvedčí o opaku. Takže keď potom nakupujete, máte pocit, že naplňujete svoju vnútornú potrebu a tak presvedčíte sami seba, že by ste boli blázon, keby ste nevyužili takú skvelú ponuku. Z takýchto a iných túžob vznikali vo svete dobyvačné vojny, lúpeže a krádeže, alebo iná forma zaberania cudzieho majetku.

Desiate Božie prikázanie stojí na stráži poriadku srdca, aby nás neprevalcovali nízke city voči druhému človeku a to iba preto, lebo on niečo vlastní a ja nie. Takýto pohľad je pôvodcom hriechu, ktorý nazývame závisť, lakomstvo a od tých je už len krôčik k nenávisti. A ruku na srdce, koľkokrát si povzdychneme: „On si kúpil auto, po ktorom som odjakživa sníval..., ona dostala na výplatu viac peňazí ako ja..., on dosiahol bez námahy to, o čo sa ja usilujem celý život...,“ atď. A potom sa do toho vloží naša precitlivenosť na nespravodlivosť, že to nie je fér a my si predsa tiež zaslúžime byť šťastní.

Takýto zármutok, ktorý pociťujeme pri pohľade na majetok iného a neusporiadaná túžba prisvojiť si ho, často sprevádzaná prianím zlého, alebo inak zlorečením blížnemu, je ťažkým hriechom. Sme pokrstení a tak musíme toto zlo vybíjať zo svojich sŕdc dobroprajnosťou, poníženosťou a odovzdanosťou do vôle Božej. Že sa to nenosí, že je to naivné? Dobre! Ale šťastným predsa nie je ten, kto má veľa, ale ten, kto len málo k šťastiu potrebuje. A, spravidla, máme skoro všetci viac ako potrebujeme k obyčajnému ľudskému životu.

Teraz, keď premýšľam o desiatom Božom prikázaní, priznám sa, že mi vždy pripadalo také nedocenené, akoby som ho už prehliadala v tieni šiesteho, alebo siedmeho prikázania. Ale keby nebolo pre ľudstvo také dôležité, Boh by ho nebol sformuloval oddelene. Boh vyzval v Starom zákone: „Nepožiadaš majetku blížneho svojho!“ A tým sa stalo toto prikázanie akoby srdcom všetkých predošlých prikázaní, Boh nás v ňom vyzval k harmónii v starostlivosti o svoju dušu. Ukazuje, že cieľom celého Desatora nie je len nejaká povrchná zmena nášho konania, ale očakáva od nás zdravý postoj našich sŕdc. Máme mať jediného Boha nielen v ústach, ale predovšetkým v srdciach. Práve preto sa Ježiš často dostával do konfliktov s farizejmi. Oni síce plnili všetky prikázania zákona navonok svojim viditeľným chovaním, ale ich srdcia boli od podstaty zákona ďaleko vzdialené. Preto ich Ježiš nazýval „obielenými hrobmi“. Možno zdanlivo dodržiavali všetkých deväť prikázaní, ale bežne prekračovali desiate prikázanie a tým ako keby boli porušovali aj všetky predošlé.

Z pohľadu Nového zákona bolo Kristom práve toto prikázanie zvlášť zdokonalené, keď vyzýva

snímka: Martin Magda

k evanjeliovej chudobe, tak ako je napísané hore v titulku, keď bohatému mladíkovi, ktorý ideálne zachovával všetky prikázania radí, aby predal a následne rozdal všetko, čo má, chudobným a nasledoval ho. Vtedy mladík odišiel smutný. Zdalo sa mu, že k tomu, aby bol šťastný, musí mať veľa. Neobjavil pravdu, že šťastie spočíva v tom, keď robíme iných šťastnými. Ten, kto vie dávať, určite nebude žiadať cudzie. Dokiaľ niekto nevie dávať, dovtedy bude v jeho srdci žiadostivosť po cudzích veciach. Apoštol Pavol v liste Filipanom píše: „Nehovorím to preto, že by som mal nedostatok. Naučil som sa vystačiť s tým, čo mám. Viem žiť skromne a viem aj oplývať. Všade a všetko som sa naučil: byť sýty aj hladovať, mať hojnosť i núdzu trieť“ (Flp 4, 11-12).

Skúsme v svojich životoch objaviť pravdu, že šťastie spočíva v tom, keď robíme iných šťastnými a že materiálne hodnoty sa až vtedy stávajú nástrojom dobra, keď sa možno s nimi deliť, keď ich darujeme núdznym. Nebuďme preto závislí na bohatstve a netúžme po bohatstve druhých.

Svätý Filip Neri mal priateľa, ktorý bol veľmi bohatý. Raz, keď ho svätý Filip navštívil, všimol si, že boháč má na vysokej stene zavesený veľký kríž, napadla mu takáto myšlienka: Žartovne povedal bohatému priateľovi: „Skús, či dosiahneš rukou na kríž a či sa ho dokážeš dotknúť.“ Domáci pán sa postavil na špičky nôh a natiahol ruku, ako len vládal, ale kríž nedočiahol. Svätec mu povedal: „To treba urobiť takto: a pritiahol pod kríž skrinku, v ktorej mal boháč uložené peniaze. „Vystúp na túto pokladnicu a dočiahneš kríž a dotkneš sa ukrižovaného Krista.“ Boháč sa spýtal: „A čo to znamená?“ Svätec mu vraví: „Nerozumieš tomu? Kto chce Krista dosiahnuť a dotknúť sa ho, ten musí svoje bohatstvo a pôžitky podložiť pod svoje nohy. Radikálne si podrobuj pod nohy všetko, čo ťa robí bohatým a požívačným a potom sa dostaneš blízko k Ježišovi a budeš naozaj šťastný.“

Bohatstvo, pôžitky a túžby po bohatstve si aj my musíme podrobiť pod nohy, aby sme boli úplne slobodní a voľní pre Ježiša. Svoj život teda privádzajte k spokojnosti, neprijímajte negatívne podnety, ktoré sú nám podsúvané zo všetkých strán a ktoré vyvolávajú žiadostivosť. Nesťažujte sa, nereptajte, neporovnávajte sa. Buďte spokojní s tým, čo máte, pracujte s tým, čo vám dal Boh ako talenty. Každý hriech sa totiž začína pri nespokojnosti, veď aj Judáš bol nespokojný s činmi Pána Ježiša a preto ho zradil.

Boh Otec nám hovorí, že chce byť našim živiteľom, on dal dobré a láskyplné prikázania. Ak sa ich naučíme dodržiavať, náš život bude spokojný.

Martina Gondová

NÁZORY a SVEDECTVÁ

Христос Рождається!

Všetkým vám ďakujem za modlitby. A tu je troška z mojich misií.

Bohu vďaka, vianočné dni som prežil v radosti a v pokoji. Aj oktávu Pánovho narodenia sa snažím prežívať s pokojom v srdci.

Na sviatok Pánovho miláčika Jána som bol v nemocnici vyspovedať jednu starú cigánku (je pravoslávna), ktorá sa dávno nespovedala. Táto baba Olena, ako jej v dedine všetci hovoríme, mi počas roka veľa pomáha. Okopuje kvety pri kostole, na fare i u sestričiek. Má 72 rokov, ale je veľmi čestná, spoľahlivá, pracovitá. Peniaze jej nedávam, ale snažíme sa jej to vynahradiť potravinami, či inšími vecami. Ona je vždy spokojná a mňa svedomie netrápi, že som ju oklamal, nezaplatil jej. Vždy odíde od nás spokojná a s radosťou vždy príde pomôcť. Momentálne je chorá, tak ju na moju prosbu lekár prijal do nemocnice.

Máme tu 3 nemocnice. Jedna má 15 lôžok, potom tuberkulózna, kde sa liečia na tuberu kostí, žiaľ, aj nemocnica, kde sa liečia na TBC pľúc. Tí by nemala byť v dedine, ale kdesi v lese, ale, žiaľ, som malý na to, aby ju premiestnili. To iba na okraj. Kúpil som jej lieky, ktoré jej MUDr. napísal. Išiel som včera k nej s tým, že ju vyspovedám, aby neodišla na druhý svet nevyspovedaná. Keď som k nej prišiel, začala plakať. Tak som jej povedal, aby neplakala, že ak je to Božia vôľa, tak Pán ju volá k sebe a tam máme ísť čistí. Ak má ešte žiť, tak sv. spoveď jej pomôže. Prežehnala sa a vraví, že sa nebude spovedať (nič neprezrádzam zo spovede, ešte sa nezačala spovedať). Že nechce. Tak som jej povedal, ak verí vo večný život, nemôže ísť tam s hriechmi, že ju nebudem môcť pochovať (veľmi chce, aby som ju ja pochoval, aj keď je pravoslávna). Ona mi na to, že sa nevie spovedať, že sa nevie modliť, vie iba Otčenáš a Zdravas Mária (ona nevie čítať). Tak som jej povedal, že ja jej pomôžem a to je najkrajšie, že denne hovorí s nebeským Otcom a s nebeskou Mamou. Moja baba Olena sa pekne vyspovedala, udelil som jej pomazanie chorých, odpustky, 3x sme sa pomodlili Otčenáš, 3x Zdravas Mária, 3x Sláva Otcu. Ešte som s ňou trošku posedel a išiel preč. Priznám sa, že cestou domov som spieval Magnifikat, Velebí moja duša Pána. Dnes boli pri nej sestričky, stav nezmenený, ďalej ostáva v nemocnici. Ďakoval som za ňu Bohu, veď aj ona je jedna z tých, ktorých Pán miluje, aj ona je miláčik Pána, ako sv. Ján, ako my všetci. Veľmi ma povzbudila, že sa vyspovedala.

Priznám sa, že cestou domov som spieval Magnifikat, Velebí moja duša Pána.

Na sv. Neviniatka sme mali veľmi milú slávnosť. Vo farských oznamoch som viackrát prosil, aby 28. 12. prišli na sv. omšu všetky deti, ktoré boli pokrstené v našom chráme, ktoré chodia do nášho kostola. Neprišli všetci, ale predsa. Prišli tí, ktorí cítili potrebu prísť, aby obdržali požehnanie. Sv. omšu som obetoval za všetkých prítomných, za celú moju farnosť, za všetky deti našej dediny i tie, čo sú ešte v lone mamky. Bolo to veľmi pekné. Moja kázeň bola nasmerovaná k deťom, ale aj k rodičom. Povedal som, že pred niekoľkými rokmi, či mesiacmi (lebo v tomto roku som pokrstil 11 detí) boli pokrstené, rodičia prosili pre nich krst od Sv. Cirkvi. Poukázal som na to, že rodičia betlehemských detí nestihli pre nich poprosiť sv. krst, ale že aj tak sú v nebi. Poukázal som na podstatu krstu, objasnil som, že je aj krst krvi, ktorým práve boli pokrstené tieto betlehemské neviniatka. Taktiež som poukázal aj na hnev Herodesa a prosil, aby naši rodičia mu neboli podobní, aby nezabíjali deti, nerobili potrat. Nakoniec som všetky prítomné deti, ich rodičov, ale aj všetky deti v dedine požehnal. Tie, čo boli na sv. omši, som obdaril malou sladkosťou a urobili sme si spoločnú fotku, kto chcel. Poprosil som mamky, aby mi dali detičky na ruky, predstavujú malého Ježiška. Niektoré babky si aj poplakali. Nechcel som ich priviesť k slzám, ale to už patrí k životu. Viem, že to boli slzy radosti.

Od 5. do 11. 1. budem posviacať domy vo farnosti. Dva dni mám na filiálky a päť dní na to, aby som posvätil domy vo farskej obci v Dovhom. Tu sa nechodí iba k tým, čo sa zapíšu, ale z domu do domu. Takto som tu našiel, rušiť to nemôžem a ani nechcem. Navštívim zhruba 250 domov a požehnám i

snímka: autor článku

snímka: autor článku

posvätím. Ale asi už stačí, aby to nebolo chválenie sa. Nakoniec, kto sa chce dozvedieť o našej farnosti Zoslania Ducha sv., môže nás nájsť na www.dovheparafia.at.ua

Moje primičné motto je: „Kto chce ísť za mnou, nech vezme svoj kríž a nech ma nasleduje.“ Snažím sa pripomínať si ho každý deň, plniť ho.

Všetko dobre v posledných dňoch starého roka a veľa milostí do nového roka 2013.

Pozdravujem, pamätám, žehnám. *o. Adrián*

Očakávanie Vianoc

Vianočné sviatky sme prežili s veľkou radosťou, na ktoré sme sa pripravovali modlitbou svätého ruženca, chodievali sme sa modliť do kostola prístrešie, kde sme sa tiež duchovne posilňovali. Prosili sme Pána Ježiša, aby nám pomáhal v každodennom živote.

Keď sme stavali vianočný stromček a spievali vianočné koledy, cítili sme vnútorný pokoj a pýtali sme sa sami seba, z čoho máme takú radosť. Bolo to z narodenia Pána Ježiša Krista. Darčeky pod stromčekom boli primerané, no nezabudli sme ani na Ježiška. Aj jemu sme venovali darček – naše modlitby, lebo on je naším požehnaním. Keby sa Ježiško nenarodil, nikdy by nebolo toľko radosti na svete. Tešia sa z toho veriaci aj neveriaci. Každý má v srdci radosť. Ale Panna Mária so svätým Jozefom si jeho narodením veľa vytrpeli, no získali tým od nebeského Otca veľkú priazeň. Stali sa Matkou a pestúnom Božieho Syna.

Vianočná atmosféra v kostole a milé, povzbudivé slová našich duchovných otcov prenikali naše srdcia. Chceme sa poďakovať pánovi kantorovi za jeho snahu a tiež spevokolu. Aj novonarodený Ježiško sa tešil, keď počúval pekný spev na jeho chválu a narodenie. Keď zaznela pieseň „Tichá noc“, mali sme slzy radosti aj smútku v očiach. V tej chvíli sme boli myšlienkami a s modlitbami pri našich najdrahších, ktorí už nie sú medzi nami.

Chceme sa poďakovať aj našim mladým, ktorí pripravili živý Betlehem v kostole a ktorí nás ním veľmi prekvapili a potešili. Pán Boh im za to zaplať! V našich domácnostiach nás navštívili aj koledníci, ktorým sme finančne prispeli na zbierku pre africké deti. Nech im táto zbierka pomôže, aby boli šťastné, lebo my sme na stoloch mali určite hojnejšie jedlá, ako majú oni. Za to sme nášmu Pánovi vďační – česť a chválu Pánu Bohu vzdávam, keď od stola nasýtený vstávam. Chváľte Pána všetky národy, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.

V novom roku si prajeme, aby Ježiško bol po celý rok v našich srdciach, aby sme si navzájom pomáhali a vážili si jeden druhého, lebo to sa nebeskému Otcovi veľmi páči a má z nás radosť. Chceme sa poďakovať Pánu Bohu, že nás tak miluje, že nám poslal duchovného otca Mareka, ktorému ďakujeme za jeho krásne a výstižné slová k svojim veriacim, ktoré nás obohacujú.

V novom roku ďakujeme aj jeho rodičom za to, že dobre vychovali svojho syna a že je dobrý kňaz v našej farnosti.

Svätá Barbora a blahoslavená sestra Zdenka, orodujte za nás u trojjediného Boha!

Mária Tobiášová, Ovčie

snímky: Eduard Jenča

Duchovnosť a psychológia

Lokus kontroly

Drahí čitatelia!

Dnes by sme Vám chceli porozprávať o takom fenoméne, akým je „lokus kontroly" (voľne preložené ako ťažisko, miesto kontroly). V psychológii táto fráza označuje zdroj alebo miesto kontroly nad naším životom. Vonkajší lokus kontroly znamená, že človek verí, že jeho život riadi niečo alebo niekto mimo neho - okolití ľudia (šéf, vedúci, manžel(ka), rodičia, politici), vonkajšie okolnosti, „osud", Boh. Ľudia s vonkajším lokusom kontroly sú menej sklonní riadiť svoj osud, lebo neveria, že to bude mať nejaký zmysel. Títo ľudia neveria v možnosť vplývať na život a meniť ho podľa seba.

Často môžeme počuť slová: „No čo už, raz som sa takým narodil, nič sa nedá robiť." Toto je jasný príklad závislosti na okolnostiach. Paradoxné je, človek pri tom vníma svoje vlastné kvality, či už duševné alebo fyzické, ako niečo vonkajšie, nezávislé od neho, ako niečo, čo je vopred zadané a nemenné. Je známe, že pri vedeckých výskumoch bola odhalená spojitosť medzi obezitou a vonkajším lokusom kontroly. Dá sa predpokladať, že obézni ľudia sú menej schopní mať nad sebou kontrolu, a pri jedení viac zaváži aróma, druh jedla, či ponuka priateľov zajesť si s nimi len tak, než vlastná potreba hladu. Väčšina fajčiarov, ako sa ukázalo, tiež patrí k ľuďom s vonkajším lokusom kontroly. Sú závislí na svojich cigaretách a vôbec nepremýšľajú o tom či prestať fajčiť, alebo sa nejakým iným spôsobom starať o svoje zdravie. Zvyknú napríklad hovoriť: „Veď je to jedno, či fajčím alebo nie, vzduch je aj tak znečistený!"

Naproti tomu, vnútorný lokus kontroly svedčí o našej istote kontrolovať udalosti vo svojom živote. „Môj život - to je výsledok môjho konania" – povie človek s vnútorným lokusom kontroly. Vnútorný lokus kontroly, teda pocit, že mnoho vecí v mojom živote závisí odo mňa, nám pomáha vyrovnávať sa s mnohými problémami a stresujúcimi situáciami a chrániť si tak svoje zdravie.

Dá sa predpokladať, že obézni ľudia sú menej schopní mať nad sebou kontrolu, a pri jedení viac zaváži aróma, druh jedla, či ponuka priateľov zajesť si s nimi len tak, než vlastná potreba hladu.

Svoje životy môžeme riadiť v oveľa väčšej miere, než si vieme predstaviť. Samozrejme, bolo by nerozumné domnievať sa, že môžeme kontrolovať „všetky" udalosti nášho života. Tak ako vo všetkom i tu je potrebné nájsť zlatú strednú cestu. Niektoré udalosti dokážeme ovplyvniť, iné však nemáme vo svojej moci. A nie všetci ľudia badajú tento rozdiel. Mnohí sa domnievajú, že majú úplne všetko pod kontrolou, zatiaľ čo niektorí veria, že nemôžu kontrolovať vôbec nič. Toto sú dva extrémy. Najefektívnejšou cestou sa ukazuje pozícia spoluautorstva. My všetci sme spoluautormi nášho života. Spolu s ostatnými ľuďmi a Bohom vytvárame jedinečné a unikátne dielo - náš život.

Lokus kontroly sa formuje a vyvíja počas dlhej doby a nedá sa zmeniť v priebehu jedného dňa. Tak ako veľa iných vlastností, aj lokus kontroly je do istej miery získaným od rodičov. Avšak uvedomením si svojho stavu sa pred nami otvára cesta k zmenám. Vyvstáva hneď otázka, ako sa dá diagnostikovať lokus kontroly? Samozrejme, je možnosť urobiť si špeciálny test. To však vôbec nie je nevyhnutné. Je skôr dôležitejšie sledovať seba samého, svoje reakcie a ich prejav v situáciách úspechu i sklamania. Človek s vonkajším lokusom kontroly pripisuje ako svoje úspechy, tak i zlyhania vonkajším činiteľom a okolnostiam. „No vieš, urobil som dobre tú úlohu preto, lebo za jej nevyplnenie by som dostal pokutu." „Ja som to neurobil, lebo som na to nemal čas." Človek s vnútorným lokusom kontroly povie: „Nezvládol som to preto, že som si nesprávne rozvrhol povinnosti; že som sa dostatočne nesnažil."

Na náš lokus kontroly (vonkajší, alebo vnútorný) poukazuje náš postoj v rozličných sférach života. Čo si myslite, lídrami sa ľudia narodia, alebo sa nimi stávajú vďaka tvrdej práci? Mať dobreho šéfa - je to

Ilustračná snímka: M. Magda

čistá náhoda, alebo výsledok budovania vzťahov? Môžu jednoduchí občania vplývať na vládou prijaté rozhodnutia? Dlhovekosť - je to dedičný faktor, alebo výsledok absencie zlých návykov? Nezhody v rodine – je za tým nesprávny výber partnera, alebo nedostatok úsilia zlepšiť situáciu?

Vnútorný lokus kontroly – to je zodpovednosť za svoje úspechy i za svoje zlyhania. Zodpovednosť, ktorú pociťujeme za svoj život, vytvára priestor pre aktívny zásah do deja, vytvára schopnosť vynakladať úsilie a niečo meniť. Zodpovednosť, aktívnosť, ochota vynakladať úsilie, to všetko rodí a živí nádej. Potom sa aj ťažké situácie nevidia beznádejnými a v duši sa nerodí clivosť, ale želanie bojovať a vstať na odpor. Ten, kto v sebe cíti schopnosť aspoň trochu riadiť a meniť svoj život, býva podstatne zdravší než ten, ktorému tento pocit chýba.

Naše spoluautorstvo s Bohom v budovaní vlastného života môže nadobúdať rozličné podoby. V každej situácii, v závislosti od okolností a nášho stavu, si vyberáme tú najvhodnejšiu formu.

Spolupráca - to je pochopenie toho, že za mnohé zodpovedám ja sám (sama). Boh mi dal všetko potrebné pre úspešný život. Boh mi daroval život, jedinečný svet, do ktorého som sa narodil, obdaroval ma schopnosťami a talentami, aby som svet prírody a svet ľudí, urobil ešte viac krajším a lepším. Som povolaný Bohom k spolupráci, obraciam sa k Nemu s prosbou dať mi potrebnú silu a podporu a nasmerovať ma.

Pokora – je potrebná na to, aby si človek uvedomil, že v živote mnohé závisí od Boha a prírodných síl. Preto sa k Nemu obracia za pomocou, prosí Ho, aby zasiahol do toho, čo sa v jeho živote deje, a prosí Ho o silu prijať to, čo zmeniť nemôže.

Úloha spoluautorstva rodí zvláštny dialóg s Bohom - modlitbu: modlitbu vďakyvzdania, chvály, prosby, nádeje.

Záver tohto článku by sme chceli nahradiť modlitbou amerického protestantského teológa a pastora Reinholda Niebuhra:

„Pane, daj mi vnútorný pokoj, aby so prijímal to, čo nemôžem zmeniť. Daj mi odvahu meniť to, čo môžem zmeniť. Daj mi múdrosť, aby som vždy vedel rozoznať jedno od druhého.“

Táto modlitba vystihuje podľa nás veľmi presne vnútorný lokus kontroly, teda schopnosť niesť zodpovednosť za vlastný život.

Miroslav a Lilia, Sankt Petersburg

Koledovanie Dobrej noviny 2012

Po roku sa opäť naša farnosť zapojila už do 18. ročníka Dobrej Noviny organizovanej Hnutím kresťanských spoločenstiev detí.

„Iba vtedy, keď dávame samých seba, rozdávame opravdivo“, hovorí známy spisovateľ Gibran. To platí o všetkých našich deťoch a mladých, ktorí počas vianočných sviatkov navštívili rodiny s koledami, vinšami a trojkráľovským požehnaním nedbajúc na únavu, zimu a neprítomnosť vo sviatočnom kruhu ich rodín.

Spolu koledovalo okolo sedemdesiat detí, rozdelených do šiestich skupín vedených animátormi, ktorí navštívili okolo 400 rodín a vyzbierali 1 847 eur. Tieto peniaze poputujú na projekty venované v tomto roku deťom v Afrike s mentálnym a telesným postihnutím.

Touto cestou by som chcela vysloviť veľkú vďaku všetkým, ktorí aj v tomto roku mali otvorené dvere pre našich koledníkov a venovali akýkoľvek príspevok.

Vyzývam všetky deti, aby boli vždy také obetavé a ochotné pomáhať tým, ktorí to skutočne potrebujú.

Janka Iskrová

snímka: Martin Magda

20 C + M + B 13

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

ÚVODNÉ MOTTO:
Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.
Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva.
Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijmú naše rady.
Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

AKO DOVOLIŤ BOHU ROZVÍJAŤ SVOJ CHARAKTER?

Možno úprimne veríte, že máte vstúpiť do manželstva, ale kým ten krok urobíte, chce vás Boh niečo naučiť a vidieť, ako v niektorých ohľadoch rastiete. Keď máte pocit, že Boh na vaše modlitby neodpovedá tak, ako by podľa vás mal, potom život v poslušnosti vyžaduje opravdivú vieru.

Ale Boh môže takéto obdobie čakania využiť k tomu, aby vo vás rozvíjal zbožné vlastnosti, ako je láskavosť a sebaovládanie. Spýtajte sa sami seba, aké vlastnosti by ste chceli a mali vo svojom živote viac rozvíjať. Pokiaľ sa budete pravidelne stretávať v modlitbe, ukáže vám, čo sa skrýva vo vašom srdci a v čom sa musíte zlepšiť. Ďakujte Mu za také chvíle a za takú príležitosť k rastu a naplno to využite. K viere treba pridružiť čnosti – poznania, zdržanlivosti, trpezlivosti a zbožnosti.

Sú ľudia, ktorí si nechránia čistotu a nevychutnávajú si čakanie, ale miesto toho si povedia, že viac než vzťah s Bohom potrebujú pozornosť človeka. Zvlášť ľudia, ktorí pochádzajú z rozvrátených rodín túžia, aby ich niekto objal. Ale veľmi dobre zvážte, čo robia len tak náhodné a neviazané objatia. A ako poslušné deti Nebeského Otca nedajte sa opantať a opanovať telesnými žiadosťami.

Je potrebné byť obozretnými a predvídať aj možné útoky zo strany druhého pohlavia a vyhýbať sa možnej príležitosti na znásilnenie. Nezostať sama v miestnosti s mužom, ktorého nepoznáte a tiež pamätať, že niektoré opustené miesta môžu byť nebezpečné i za bieleho dňa. Tiež pripomínam, že ani vy, chlapci, nie ste voči hrozbe znásilnenia úplne imúnni. „Radšej prehnaná opatrnosť, než potom oči pre plač.“ Toto varovanie platí viac ako niekedy predtým.

Pokiaľ ste sa stali obeťou znásilnenia alebo sexuálneho obťažovania, môžem vás uistiť, že Boh si váš záväzok - zostať čistý - stále váži. Ak ste sa nevzdali svojho panenstva, alebo panictva dobrovoľne, Boh pozná všetky okolnosti. Ak to nebolo z vašej viny, v jeho očiach ste v oblasti sexuálnej čistoty úplne čistý, a teda bez viny. Ďakujte Bohu, že môže vo svojej milosti úplne uzdraviť vaše vnútro. Aj keď je to veľmi ťažké, môže vás dokonca doviesť k tomu, aby ste odpustili človeku, ktorý vás zneužil. Iný spôsob, ako sa v období čakania zamestnať, je nájsť si osobného radcu (mentor) – dôveryhodný človek, ktorý zastáva rolu poradcu, či sprievodcu, konzultanta alebo trénera, ktorý “vie, ako to je”, a môže vám dať múdre rady na cestu, ktorá je pred vami. Môže to byť dedko, babka. Môžeme byť radi v ich spoločnosti a môžeme sa nechať nimi ovplyvňovať. Máme dať šancu, aby na nás pozitívne pôsobili a zanechávali stopy. Často môžeme obdivovať ich hlbokú úctu, ktorú prejavujú k starším ľuďom. Oni sú vedení k tomu, aby si hlboko vážili múdrosť, ktorú získali od ich rodičov a prarodičov.

Úcta, ktorú mali v minulých dobách mladí ku starším ľuďom a množstvo času, ktorý s nimi trávili, zabránili mnohým problémom. Poriadok a morálka ostali zachované vďaka múdrosti, predávanej prostredníctvom mentorstva!

Ale v dnešnej dobe, keď stále menej mladých ľudí vyhľadáva radcov, vyvstáva oveľa viac problémov. Rastúci počet mla-

dých, ktorí sa stávajú členmi gangov svedčia o tom, že veľa mladých ľudí, ktorí odmietli hodnoty rodičov, teraz hľadá identitu a miesto, kam by patrili. Okrem iného, sexuálna aktivita mladých postupne narastá. Títo mladí teenageri zúfalo potrebujú zbožný vplyv múdreho radcu.

Dobrý radca (mentor) môže mať veľký vplyv na kultúrny prejav mladých. Je to forma umenia, ktorú treba obnoviť aj vo vlastnej rodine. Požiadajte otca, mamku, strýka, tetu alebo dedka, či babku, ak ešte žijú, aby vám robili poradcu. Vypočujte si ich "životný príbeh," spolu ho študujte alebo sa tiež s nimi spolu modlite. Budete žasnúť, čo všetko sa dozviete. „Staršie ženy nech vyučujú mladšie ženy v dobrom a vedú ich k tomu, aby mali rady svojich mužov a deti, aby boli rozumné, cudné, aby sa starali o domácnosť, boli láskavé a poslúchali svojich mužov, aby slovo Božie nebolo znevážené!" (to isté platí aj pre mužov).

MUDr. Blažej Vaščák

Trampoty v manželstve

LXIX. Podporujme sa navzájom aj napriek rozdielnostiam

V predchádzajúcej téme sme v prvej kategórii uvažovali nad rozdielnosťou introverta a extroverta.

Druhá kategória – *typ rozumový alebo intuitívny* - táto kategória zahŕňa spôsob, akým pozeráme na svet okolo seba.

Rozumový typ – sú to ľudia, ktorí uprednostňujú rozum, používajú svojich 5 zmyslov na zhromažďovanie informácií. Oni chcú fakty. Pozerajú do minulosti a učia sa prostredníctvom skúseností. Cítia nutkanie všetko objasniť a uprednostňujú veci praktického významu pred dohadmi. Zaujímajú ich detaily a problémy riešia pomocou starostlivej analýzy faktov. Ostatní ich charakterizujú ako metodických, pragmatických a zameraných na súčasnosť.

Intuitívny typ – sú to ľudia, ktorí uprednostňujú idey pred faktami. Sú viac inovatívni, než praktickí. Vidia skôr celkový obraz než detail. Radi špekulujú o tom, čo by mohlo byť a zameriavajú sa skôr na budúcnosť. Často riešia problémy prostredníctvom predtuchy a ľahko preskakujú od jednej činnosti k druhej. Ostatní ich vnímajú ako nápaditých a nekonvenčných.

Prvý rozumový typ – mohli by sme ich nazvať "puntičkár"; zatiaľ, čo druhý typ intuitívny, by sa dal opísať ako "s hlavou v oblakoch". Ale dobre vieme, že každý projekt potrebuje obidva druhy osobnosti. Čím viac to intuitívnu osobu ťahá k víziám, ideám a cieľom, tým viac sa rozumová sústreďuje na praktické stránky, detaily a plány činnosti.

Tretia kategória – *typ "orientovaný na úlohu alebo orientovaný na ľudí."* Táto tretia kategória určuje spôsob, akým robíme rozhodnutia na základe získaných informácií.

"Orientovaní na úlohu" – sú to ľudia, ktorí majú jasno v otázke cieľa. Sú motivovaní výkonnosťou, spravodlivosťou a pravdou. V podnikaní má najvyššiu prioritu produktivita a zisk. Ak osoba orientovaná na úlohu dostane jasný cieľ, rýchlo a bezpečne sa prepracúva do cieľovej stanice.

"Orientovaní na ľudí" – sú to ľudia, u ktorých srdce riadi hlavu a vzťahy riadia ciele. Sú hlboko spolucítiaci a ľahko sa vžívajú do pocitov druhých. Ich rozhodnutia sú založené na tom, ako ich voľba ovplyvní iných. Majú skôr sklon ospravedlňovať než obviňovať a často vidia "sivú" tam, kde osoba orientovaná na úlohu vidí čiernobielo. Tí, čo sú viac orientovaní na ľudí, môžu u osôb orientovaných na úlohu obdivovať ich rozhodné sledovanie cieľa zatiaľ, čo tí druhí môžu u prvých oceňovať schopnosť vytvoriť atmosféru tolerancie, povzbudzovania a záujmu o druhých. Efektívny tím - vyžaduje obidva tipy osobnosti.

Štvrtá kategória – *typ metodický alebo flexibilný* – táto kategória sa zaoberá tým, či plánujeme vopred alebo či máme sklon k spontánnosti.

Metodický typ - ľudia, ktorí

dávajú prednosť organizovanému životu, ľahko sa rozhodujú o ďalšom smere činnosti a podľa neho potom postupujú.

Flexibilný typ – ľudia, ktorí sa snažia držať možnosti, čo najdlhšie otvorené pre prípad, ak by sa objavili nové informácie, lepšia ponuka alebo lacnejšia kúpa.

Tí, ktorí majú radi metódu, sú dobrí pri stanovovaní priorít. Majú sklon k organizovanosti a poriadku. Sú spokojní, keď dodržia termín, ale nie sú až takí dobrí pri riešení neočakávaných situácií.

Tí, čo uprednostňujú flexibilitu, majú sklon ísť s prúdom. Majú radi slobodu a spontánnosť a váhajú pri finalizácií plánov. Zdajú sa byť bezstarostní a netrápia sa s presným načasovaním udalostí, keďže sú presvedčení, že aj tak všetko dobre dopadne. Občas im ujde príležitosť, pretože odkladajú rozhodnutie. Vedia sa však dobre prispôsobiť nepredvídaným udalostiam a niekedy dosahujú úspech tam, kde iní očakávajú zlyhanie.

Piata kategória – *typ iniciátor alebo podporovateľ.* Táto piata kategória odráža skutočnosť, či od narodenia radšej vedieme alebo nasledujeme.

Iniciátor – ľudia, ktorí radi prichádzajú s novými ideami, ľahko sa rozhodujú a neboja sa zmeny. Radi prijímajú záväzky a bývajú dobrými vodcami.

Podporovatelia – ľudia, ktorí sú radi, ak sú iní iniciatívny namiesto nich. Pozorne počúvajú a neradi vyjadrujú svoje názory. Najradšej sa vyhýbajú konfrontácii a sú pripravení prispôsobiť sa, aby udržali súlad.

Aby sme nadobudli rovnováhu medzi vedením a podporovaním,

treba sa vyhnúť dvom nebezpečenstvám. Iniciátor môže zlyhať v tom, že nekonzultuje veci s partnerom. Podporovateľ zas môže presúvať všetko zodpovednosť na svojho manžela, či manželku.

Ani jedna z týchto tendencií nie je v manželstve zdravá, pretože každý z partnerov musí byť zapojení do všetkých rozhodnutí, ktoré ich ako manželský pár ovplyvňujú. Treba pamätať, že "viesť" neznamená dominovať, ovládať, kontrolovať alebo presadzovať vlastné záležitosti. A ani podporovať neznamená len pasívne nasledovať alebo zostať nevypočutý. Aby sme mohli pracovať efektívne ako tím - iniciátor navrhuje a uskutočňuje, zatiaľ čo podporovateľ povzbudzuje a asistuje.

Manželstvo najlepšie funguje, keď je každý z partnerov v niektorých oblastiach iniciátorom a v iných zas svojho manžela alebo manželku podporuje. Zaradenie sa do týchto kategórií neznamená popieranie našej jedinečnosti. Každý jeden osobnostný typ zahŕňa obrovskú pestrosť. Prvým krokom je rozpoznať naše rozdiely, vzájomne sa akceptovať a navzájom sa dopĺňať.

MUDr. B. Vaščák

Narodenému Ježiškovi

Mrazivá, tmavá
decembrová noc,
určite viete,
akú má moc.

Na oblohe
jasná hviezda svieti,
nájdite ju,
prosím, deti.

Tá hviezda
nám smer udáva,
je to pre nás
krásna správa.

Narodilo sa nám
malé nemluvniatko,
je pri ňom
mamka, tatko.

Vôl, osol dýchajú,
krehké telo zohrievajú.
Vítame Ťa, Božie dieťa,
Ty najkrajšie
naše kvieťa.

Veľkú radosť
z Teba máme,
pri jasličkách
pokľakáme.
Prežime v radosti
ten vianočný čas,
nech je láska
v každom z nás.

Búvaj dieťa krásne,
uložené v jasle,
Glória Ti spievame,
narodenému Ježiškovi
všetci sa klaniame.

Marta Pacovská, Široké

Názov zbierky	Dátum
Katolícka univerzita	27. 01. 2013
Podporný fond zvonček z jednej nedele zo všetkých sv. omší a kostolov	do 31. 01. 2013
Charita – jar	17. 02. 2013
Boží hrob – Veľký piatok a Biela sobota	29 a 30. 03. 2013
Kňazský seminár	21. 04. 2013
Masmédiá	12. 05. 2013
Cent sv. Petra	29. 06. 2013
Rádio Lumen	22. 09. 2013
Misie	20. 10. 2013
Zachráňme katedrálu sv. Alžbety	17. 11. 2013
Charita – jeseň	01. 12. 2013
Jasličky – prvý deň	25. 12. 2013

Stalo sa v roku 2012

- 1. 1. 2012 – začali sme nový kalendárny rok 2012 s Pannou Máriou Bohorodičkou

- 6. 1. – koncert Malá vianočná hudba v podaní niekoľkých členov Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu

- 8. 1. – Nedeľa Krstu Pána – ukončili sme vianočný čas; začal čas do začiatku pôstneho obdobia, tzv. fašiangy • v kostole sa uskutočnili vianočné pastorále s našimi deťmi z Materskej škôlky a so speváckym zborom Chorus Via Musica z Prešova

- 24. 1. - deň ustavičnej poklony v našej farnosti

- 11. 2. – 20. Svetový deň chorých

- 13. 2. – 8. valentínska púť k patrónovi zaľúbených do Krížovan

- 22. 2. – Popolcová streda - začiatok 40. dňového pôstneho obdobia

- 19. 3. – slávili sme sviatok sv. Jozef, ženích Panny Márie

- 26. 3. – sviatok Zvestovanie Pána - pripomenuli sme si začiatok nielen Ježišovho života pod srdcom Panny Márie, ale aj každého jedného z nás; povedzme celú pravdu - život začína počatím

- 5. – 8. 4. – oslávili sme Ježišovo zmŕtvychvstanie - Veľkú noc

- 15. 4. – nedeľa Božieho milosrdenstva, mimoriadna zbierka na katedrálu sv. Alžbety v Košiciach

- 16. 4. – uctili sme si relikviu sv. Cyrila.

- 22. 4. – 83 našich bratov a sestier prijalo sviatosť birmovania

- 1. 5. – bardejovský dekan Mgr. Pavol Marton predsedal odpustovej slávnosti ku cti sv. Jozefa, robotníka

- 12. 5. – putovali sme do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove

- 19. 5. – navštívili sme Staré hory s Rodinou Nepoškvrnenej

- 27. 5. - sedem našich detí prijalo prvýkrát Pána Ježiša pod spôsobom chleba do svojho srdca v Ovčí

3. 6. - vo Víťaze prijalo dvadsaťjeden deti do svojho srdca po prvýkrát Pána Ježiša pri slávnostnej sv. omši o 10:30

- 7. 6. – prikázaný sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi

- 15. 6. - uctili sme si Božské Srdce putovaním do Krížovan

- 1. 7. – rozlúčka s duchovným otcom Oliverom Székelym, ktorý odišiel za farára do farnosti Sťatia Jána Krstiteľa v Humennom, pod Sokolejom.

- 2. 7. – privítali sme nového duchovného otca Mareka Hnata, ktorý prišiel z farnosti Bohorodičky Panny Márie v Medzilaborciach

- 7. - 8. 7. – nezabudli sme ani tento rok na Pannu Máriu Levočskú

- 7. 7. – požehnanie pútnikov na odpust do Levoče ráno o 05:00

- 10. 7. – narodeniny výpomocného duchovného otca Jana Biroša

- 26. – 29. 7 - večerné sv. omše pri sv. Anne a hlavná odpustová slávnosť, ktorú celebroval emeritný pomocný biskup Dominik Tóth

- 30. 7. – uctenie si relikvie bl. Zdenky Schelingovej po sv. omši v Ovčí, kde je uložená pri príležitosti jej sviatku

- 31. 7. - ustanovenie do úradu farára Mareka Hnata pri večernej svätej omši, za účasti dp. dekana Ladislava Cichého

- 15. 8. - slávnosť Nanebovzatia Panny Márie v Doline, ktorú celebroval výpomocný duchovný Ján Biroš

- 20. – 22. 8. - detský letný tábor na Slanej vode, ktorý usporiadali mladí animátori spolu s Janou Iskrovou

- 25. 8. – požehnanie novo osadeného nerezového kríža s korpusom na kopci Roháčka, za ktorý vďačíme Jozefovi Jenčovi s Renátou a ich rodine

- 26. 8. - sv. omša na kopci Sľubica, o ktorú sa pričinil jej vďačný farník Jozef Grega s rodinou

- 8. 9. – vo sviatok Narodenia Panny Márie sme slávili slávnostnú svätú omšu v kaplnke Narodenia Panny Márie v Doline o 10:30

- 12. 9. – mal narodeniny náš výpomocný duchovný otec František Stahovec

- 15. 9. – na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie bola svätá omša o 10:30 v Doline, ktorú celebroval náš rodák Mikuláš Uličný

- 30. 9. - výlet z Ovčia do Polomky k rodákovi Michalovi Jenčovi, kde miestni veriaci pri slávnostnej sv. omši ďakovali za úrodu – „dožinky“

- 7. 10. – celebroval ďakovnú sv. omšu pomocný biskup Stanislav Stolárik v kaplnke Narodenia Panny Márie v Doline spolu s poľovníckym združením a veriacimi

- 28. 10. – v kostole sv. Jozefa vo Víťaze koncertovala Hanka Servická

- 25. 11. -nedeľa Krista Kráľa – touto nedeľou sme vstúpili do posledného cirkevného týždňa pred začatím nového cirkevného roka, ktorý začal prvou adventnou nedeľou

- 28. 11. - slávili sme 11. výročie od požehnania kostola sv. Ondreja, a to slávnostnou sv. omšou ráno o 7:00; v ten istý deň sme slávili aj 20. výročie od požehnania farského kostola sv. Jozefa, robotníka o 17:00 slávnostnou sv. omšou, ktorú celebroval Mons. Alojz Tkáč, emeritný arcibiskup, ktorý presne pred dvadsiatimi rokmi ho posvätil

- 29. 11. - sme oslávili taktiež 20. výročie od požehnania kostola Sv. Barbory v Ovčí, a to slávnostnou sv. omšou večer o 17:00, ktorú celebroval Mons. Alojz Tkáč, emeritný arcibiskup, jeho posvätiteľ

- 30. 11. - odpust sv. Ondreja sme oslávili v starobylom kostolíku na Vyšnom konci slávnostnou sv. omšou o 18:00; túto omšu celebroval náš rodák Ján Kundrík, ktorý je toho času farárom v Michalovej

- 2. 12. - na 1. adventnú nedeľu sme oslávili sv. Barboru odpustovou slávnosťou o 10:30, ktorej je zasvätený kostol v Ovčí

- 25. 12. - mladí z Ovčia pripravili jasličkovú pobožnosť o 18:00 v kostole, ktorou spestrili náš vianočný čas

Z koledovania na Sviatok Narodenia Pána sa vo Víťaze vyzbieralo 1 847,- eur. Tieto peniaze boli odoslané na pomoc v Afrike.

Z koledovania na Sviatok Sv. Štefana sa v Ovčí vyzbieralo na Afriku 1 260,10 eur. Nech Boh žehná všetkých darcov!

Boli pokrstení:

Michal **Jenča**, nar. 15.10.2011 (Víťaz); Roman **Polanský**, nar. 20.10. (Bratislava-Víťaz); Laura **Miková**, nar. 11.12. (Bratislava-Ovčie); Karolína **Ondriová**, nar. 29.12. (Ovčie); Michaela **Bednárová**, nar. 12.1.2012 (Víťaz); Nataša **Novotná**, nar. 24.1. (Víťaz); Eva **Baluchová**, nar. 30.1. (Víťaz); Sebastián **Lacko**, nar. 3.2. (Dolina); Matej **Franc**, nar. 26.2. (Víťaz); Sasha Eva **Šusterová**, nar. 15.3. (Ovčie); Marko **Uličný**, nar. 23.3. (Víťaz); Timea **Mihaľová**, nar. 23.3. (Víťaz); Adam **Kostelník**, nar. 24.3. (Víťaz); Matúš **Balucha**, nar. 24.3. (Víťaz); Ivana **Stašíková**, nar. 27.3. (Víťaz); Tomáš **Galdun**, nar. 4.4. (Víťaz); Matej **Jenča**, nar. 19.4. (Ovčie); Krištof Ondrej **Balucha**, nar. 23.4. (Víťaz); Ivana **Pokutová**, nar. 19.1.(Dolina); Petronela Anna **Kostelníková**, nar.17.5. (Víťaz); Karolína **Galeštoková**, nar. 19.5. (Víťaz); Dominik **Lovás**, nar. 24.5. (Víťaz); Melánia **Tomašová**, nar. 22.5. (Víťaz); Klaudia **Galdunová**, nar. 6.6.2012 (Víťaz); Zuzana **Balogová**, nar. 31.5. (Martin-Víťaz); Liana Rosa **Kolářová**, nar. 14.6. (Víťaz); Adrián **Ungvarský**, nar. 9.7. (Ovčie); Alex **Baran**, nar. 11.7. (Víťaz); Martin **Maskaľ**, nar. 6.7. (Víťaz); Veronika **Mertinková**, nar. 1.7. (Víťaz); Jerguš **Jurčišin**, nar. 3.7. (Víťaz); Adrián **Lacko**, nar. 13.4.2010 (Dolina); Lukrécia **Lacková**, nar. 7.8. (Dolina); Renáta **Macková**, nar. 19.11.2007 (Dolina); Darina **Macková**, nar. 12.8.2010 (Dolina); Tomáš **Macko**, nar. 1.5.2005 (Dolina); Denisa **Macková**, nar. 16.3.2004 (Dolina); Dominik **Macko**, nar. 22.12.2008 (Dolina); Vladimír **Jenča**, nar. 18.8. (Víťaz); Branko **Baloga**, nar. 7.9. (Ovčie); Tomáš **Uličný**, nar. 31.8. (Víťaz); Tomáš **Berthóty**, nar. 4.9. (Kluknava-Víťaz); Ryan Patrick **Casey**, nar. 15.3. (Muff Nobber, Írsko-Víťaz); Filip **Kočiš**, nar. 3.7. (Ovčie); Jozef **Lacko**, nar. 27.4. (Dolina); Alexandra **Lacková**, nar. 7.4. (Dolina); Františka **Lacková**, nar. 8.2. (Dolina); Svetlana **Horvathová**, nar. 20.3. (Dolina); Nina **Bednáriková**, nar. 24.9. (Ovčie); Patrik **Humeňanský**, nar. 24.9. (Krompachy-Ovčie); Melánia **Čuchranová**, nar. 9.10. (Ovčie); Diana **Forgáčová**, nar. 2.10. (Víťaz); Fabián **Tuleja**, nar. 14.2.2010 (Dolina); Sandra **Lacková**, nar. 4.10. (Dolina); Kristián **Pecha**, nar. 17.10. (Dolina); Valentína **Horvathová**, nar. 11.4.2011 (Dolina); Štefánia **Lacková**, nar. 4.10. (Dolina).

Zosobášili sa:

2.6.2012 Marek **Pokuta** (Ovčie) a Anna **Dunková** (Ovčie); 16.6. Lukáš **Gáll** (Medzany) a Anna **Uličná** (Víťaz); 23.6. Peter **Uličný** (Víťaz) a Veronika **Palková** (Nižný Kručov); 14.7. Lukáš **Kovaľ** (Víťaz) a Miroslava **Kollárová** (Víťaz); 14.7. Marcel **Ondáš** (Richnava) a Martina **Čechová** (Víťaz); 28.7. Peter **Galdun** (Víťaz) a Anna **Bartošová** (Víťaz); 4.8. Peter **Džačovský** (Červená Voda) a Edita **Stašíková** (Víťaz); 18.8. Mária **Kuzmiaková** (Víťaz) a Rastislav **Grivalský** (Krompachy); 18.8. Marek **Wágner** (Spišské Podhradie) a Monika **Balogová** (Víťaz); 25.8. František **Kuruc** (Víťaz) a Antónia **Sedláková** (Šindliar); 1.9. Peter **Galdun** (Víťaz) a Lucia **Sabolová** (Víťaz); 15.9. Martin **Krištofík** (Víťaz) a Natália **Balogová** (Ovčie); 22.9. Jozef **Jenča** (Ovčie) a Dominika **Bakošová** (Ovčie); 29.9. Marek **Lendacký** (Široké) a Martina **Čechová** (Víťaz); 29.9.

Rastislav **Mega** (Hnúšťa) a Mária **Hudáková** (Ovčie); 6.10. Štefan **Hančár** (Modrá nad Cirochou) a Katarína **Ondriová** (Ovčie); 13.10. Stanislav **Ferenc** (Križovany) a Monika **Novotná** (Víťaz); 20.10. Jaroslav **Vardžík** (Prešov-Solivar) a Lenka **Magdová** (Víťaz); 27.10. Milan **Čech** (Víťaz) a Katarína **Maškulková** (Spišská Nová Ves); 17.11. Jozef **Hovančák** (Hrabkov) a Agáta **Uličná** (Ovčie); 24.11. Ondrej **Kandráč** (Šarišské Dravce) a Andrea **Bednárová** (Ovčie).

Predišli nás do večnosti:

31.12.2011 Oľga **Godlová** rod. Dudová, 82 r. (Ovčie); 8.1. Žofia **Šeďová** rod. Ondriová, 85 r. (Víťaz); 15.1. Mária **Uličná** rod. Rodáková, 70 r. (Ovčie); 6.2. Matej **Galdun**, 45 r. (Víťaz); 22.3. Mária **Balogová** rod. Kollárová, 82 r. (Ovčie); 25.3. Irena **Kovaľová** rod. Humeňanská, 83 r. (Víťaz); 12.5. Vincent **Jurčišin**, 78 r. (Víťaz); 5.6. Žofia **Berthotyová** rod. Novotná, 87 r. (Víťaz); 19.6. Tomáš **Magda**, 71 r. (Víťaz); 23.6. Albert **Bednár**, 73 r. (Víťaz); 12.7. Žofia **Blizmanová** rod. Magdová, 75 r. (Víťaz); 24.7. Valentín **Magda**, 86 r. (Víťaz); 10.8. Helena **Iskrová** rod. Krankotová, 84 r. (Víťaz); 25.8. Regína **Gregová** rod. Sedláčková, 84 r. (Víťaz); 19.9. Jozefína **Uličná** rod. Janošová, 57 r. (Víťaz); 27.9. Andrej **Pribula**, 79 r. (Ovčie); 29.9. Helena **Jenčová** rod. Galdunová, 77 r. (Ovčie); 30.9. Jadranka **Horváthová** - dieťa, 20 dní, (Víťaz-Dolina); 30.9. Flavián **Jenča**, 72 r. (Víťaz); 12.10 Helena **Baluchová**, 88 r. (Víťaz); 20.10. Mária **Balogová** rod. Hudáková, 78 r. (Ovčie); 24.11. František **Novotný**, 49 r. (Víťaz); 11.12. Imrich **Baloga**, 73 r. (Ovčie).

	Krsty			Sobáše			Pohreby		
	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA
2012	**32**	**7**	**18**	**13**	**8**		**15**	**7**	**1**
2011	**11**	**3**	**11**	**12**	**3**		**18**	**15**	**1**
2010	14	4	9	6	7		21	8	
2009	19	6	13	6	7	1	10	5	1
2008	22	6	9	7	8		12	4	
2007	20	3	12	9	2		12	8	

Štatistika 2012

Prehľad krstov v našej farnosti						
Rok	Spolu	Rómovia	Rozdiel	Iní	Víťaz	Ovčie
1997	**34**	6	**28**	1	**21**	**6**
1998	**34**	6	**32**	-	**24**	**8**
1999	**44**	2	**42**	1	**32**	**9**
2000	**44**	6	**38**	-	**31**	**7**
2001	**41**	6	**35**	-	**23**	**12**
2002	**47**	12	**35**	2	**24**	**9**
2003	**38**	10	**28**	2	**20**	**6**
2004	**40**	5	**35**	2	**25**	**8**
2005	**37**	11	**26**	-	**23**	**3**
2006	**31**	7	**24**	3	**16**	**5**
2007	**39**	12	**27**	4	**20**	**3**
2008	**40**	11	**29**	1	**22**	**6**
2009	**51**	22	**29**	4	**19**	**6**
2010	**36**	9	**27**	9	**14**	**4**
2011	**30**	10	**20**	5	**12**	**3**
2012	**57**	18	**39**	5	**27**	**7**

Stalo sa:

- 1. 1. 2012 – začali sme nový kalendárny rok 2013 s Pannou Máriou Bohorodičkou

- 3. 1. - koncert Malá vianočná hudba, kvarteto „Ad gloriam Dei“ v podaní niekoľkých členov Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu

- 13. 1. - Nedeľa Krstu Pána - ukončili sme vianočný čas; začal čas do začiatku pôstneho obdobia, tzv. fašiangy

Stane sa:

- 18. - 25. 1. - Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

- 24. 1. - deň celodennej poklony v našej farnosti; od 10:00 - 18:00 bude vyložená sviatosť vo farskom kostole

- 27. 1. - v nedeľu po sv. omšiach bude zbierka na Katolícku univerzitu v Ružomberku

- 2. 2. - Hromnice - Obetovanie Pána - 40 dní od Narodenia Pána Ježiša

- 11. 2. - pri príležitosti 21. Svetového dňa chorých bude v pondelok 11. februára 2013 pri večerných svätých omšiach o 18:00 vo Víťaze a o 17:00 v Ovčí pomazanie chorých; túto sviatosť môže prijať každý, kto je vážne chorý, alebo je už v pokročilom veku života; pred prijatím tejto sviatosti je potrebné sa vyspovedať

Prehľad bohoslužieb

		Víťaz		Ovčie	
14. 1.	Pondelok				
15. 1.	Utorok	**18:00**	† Jozef, Matej a Helena Galdunovci		
16. 1.	Streda			**18:00**	† Mária Uličná (výročná)
17. 1.	Štvrtok	**7:00**	za ZBP Heleny Štofilovej		
18. 1.	Piatok	**18:00**	za ZBP Marcely	**17:00**	† Štefan, Margita a Helena Sabolovci
19. 1.	Sobota	**7:00**	za spol. prístrešia „Stará Maša“		
20. 1.	**2. nedeľa cez rok - C**	**7:30**	za farnosť	**9:00**	† Václav a Michal Humeňanskí
		10:30	50: Jozef a Eva		
21. 1.	Pondelok				
22. 1.	Utorok	**18:00**	† Vincent, Michal a Justína Jurčišinovci		
23. 1.	Streda			**18:00**	za ZBP Miroslavy, Márie a Vladimíra
24. 1.	Štvrtok	**18:00**	† Matilda, Ján a Jozef		
25. 1.	Piatok	**18:00**	za ZBP Márie a Andreja	**17:00**	za spol. prístrešia „V kostole“
26. 1.	Sobota	**10:00**	70: Helena Kochanová 50: Michal a Helena Kochanovci		
27. 1.	**3. nedeľa cez rok - C**	**7:30**	za farnosť	**9:00**	za ZBP Heleny a Štefana Šimčíkovcov
		10:30	za ZBP Terézie Magdovej		
28. 1.	Pondelok				
29. 1.	Utorok	**18:00**	za ZBP Ivety		
30. 1.	Streda			**18:00**	
31. 1.	Štvrtok	**7:00**	† Štefan a Anna Uliční		
1. 2.	Piatok	**18:00**	za spol. prístrešia „Andrejkovičová“	**17:00**	† Anna a Ján
2. 2.	Sobota	**7:00**	za ružencové bratstvo	**8:00**	† František a Marián
3. 2.	**4. nedeľa cez rok - C**	**7:30**	za farnosť	**9:00**	za spol. prístrešia „Nad záhradami“
		10:30	za ZBP Antona		
4. 2.	Pondelok				
5. 2.	Utorok	**18:00**	za ZBP Heleny Jenčovej		
6. 2.	Streda	**18:00**	† Peter Galdun (výročná)	**18:00**	
7. 2.	Štvrtok	**7:00**	za spol. prístrešia „Jurčišinová“		
8. 2.	Piatok	**18:00**	za spol. prístrešia „Bolček“	**17:00**	za ZBP rodiny Mateja Čigarského
9. 2.	Sobota	**7:00**	za spol. prístrešia „Vyšný konec“		
10. 2.	**5. nedeľa cez rok - C**	**7:30**	† Helena Sabolová	**9:00**	
		10:30	za farnosť		

Stromček darovala
rodina Kovalová zo Zamostka.

Aj tieto Vianoce stavali vianočný stromček naši birmovanci.

Skauti nám priniesli betlehemské svetlo.

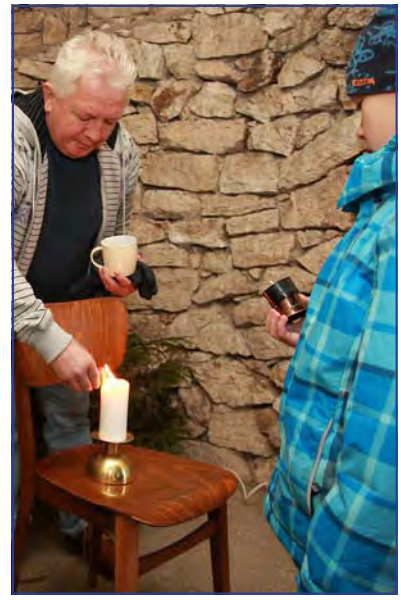

Deviatnik Hľadanie prístrešia sa modlilo aj spoločenstvo Stará Maša.

Deviatnik Hľadanie prístrešia v kostole sa modlilo spoločenstvo Pri Doline.

Duchovný otec Marek nám na koniec občianskeho roka udelil eucharistické požehnanie.